Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ṿe-natata el Ḥoshen ha-mishpaṭ et ha-Urim ṿe-et ha-Tumim

saviv le-Shulḥan ʿarukh ... Yeshuʿa Ṿalḳ z.ts.l. baʿal sefer Meʾirat ʿenayim ... Shabetai Kohen z.ts.l. baʿal Śifte Kohen ... ṿe-nilṿeh la-hem ... Daṿid ha-Leṿi z.ts.l. ... Ṭure zahav ... ito meḥubar ... Tsevi ha-niḳra be-fi kol Ḥakham Tsevi ... be-hagahotaṿ ... aśinu zar ... la-shulḥan ... ...

Ḳaro, Yosef
יסוי ,וראק

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

וחולש תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244

Visual Library

קפא (א) שיראת הרחמים הולכת בחדרי שיין בתשו"ן לב ספר ג' כו' מ"כ ובתשו' ר"ם כהן ס"ב סי' רכ"ב: (ב) תהר"ת תלבלין סי' ס"ב ובתשו' ר"ם סימן ק"מ ובתשו' מהר"ם תלבלין סי' ס"ב ובתשו' ר"ם כהן ס"ב סי' רכ"ב: (ג) אם לא אחר לעצמו לחי מטיל כו' עיין בתשו' רשב"ם סי' קכ"ז קכ"ח וש"ל סעיף ס"ה:

קפא א אחר לעצמו חשוב חבריו: בזה וכת' ע"ל אמר לעצמו לחי מטיל והוא שהנחתו והסעם דולדלי ותציאסאי מזיגה ומתחת התחבר כמרגנא דמי דמחלת כתב דאחרי כאחר לעצמו לחי מטיל מחיל מעמא דבלא אחר נמי מחיי: ב הטיל לאחמע וישול כל ח' כו' כ"ב חשוב ג"כ וכ"כ מנוס כהיון דאחרי פתן כבאיתן ולכל ח"ש לו עכיכו בחבי עצמו ומכיר את אלו לא אייך לאחר לאחמע מחמ דמשמע שמולקין יחד ומקלו נמי אם מטיל בזה מה. מקום של אחרי' ולא הטיל את אלו. נמצאין אותו חיבו הקחרים ואלו נמסר המ"ל בחיפת בשותפין אם לא לאחמע יחד אייך אפיר לאחר לאחמע ויחלוקו אם הטיל את אלו אלא אחר לעצמו לחי מטיל ואם לא הטיל את כולו ואחר לעצמו לחי מטיל לאחר שנטל כבר מה שהיה לו בהשותפות נרקם ואחר הרי אלקחו בפני מכם וזה הטיל לאחר לבדו הקחרים הרי אותם מולק לבדו וכמ"ם חוב"ם בסמו בהגלה: ג כל מה שהטיל לאחר לאחר כו' ואם אחר לעצמו לחי מטיל כבר אלקו: ד וכן המוכר את הפועל לחטיל על ס"ם ל"ג דכתב חוב"ם דעת הרמ"ם ומרלה לו המגיה הרי הוא של המוכר ולא דבר מקום עיקר דיני פועל מ"ם כת' כל הלוקים מחל"כ כאן מ"ם מתם כאן וכתב הדין מהות אלינה דכ"ע: ה כ"ו חוב הנסכרות פי' שהוא יכול לחזור בו דכתיב כי לי בני ישראל עבדים וכמ"ם המוכר והמחבר לקמן בסי' ר"ל ובתכלר לעיל ג"כ בסי' קע"ו ע"ש: ו הרי הוא אלו והיינו דוקא כשלא הי' יכולין להטיל לאחרי' ולזה כתיבאמ"ם ואם"ה כשל"אחר כן דמשמע אחרי' אלא חזר בו אבל הפועל לא יכול לבטל מעמו:

הגה

קפב א בשל דבר אלוחו אל אדם כחותו בפרישה כתבתי דלמלקן בגמר מגירושין ולדין קרקן שמת דכתי' בהו אלינות בתורה ולא הוי שני כתובי הבלי' כאן כי לא לזו זה כרזו זה ובריכין לתרוויהו ע"ש ומאלי נם אחם דכתי' נבי תרוה אלמנן דשליחו דלכאר מנו' ומקרקן כגיכן מיסי' הלנים דומיה לחשלם וכמ"ם הטור והמחבר דיכו בסי' קמ"ח אבל אי לא דכלאר דשליחו של אדם כחותו מנשיון וקרקן לא הי' מוקמיקן לאת' נם אחם אלינות אי לא הוי אחרי' דהלנים כ"ל דומיה לחשלם חשל"כ עתה לחמרינן כן מכח יתרון וכמ"ם בפרישה

קפא שיראה שיעמד עליהם ג"ם והציל אחד מהם וכו' ג' סעיפים:

א (א) ח"ש יראה שהיתה הולכת במדבר ועמד עליה ג"ם ורצה אם אינם יכולים להציל מיד ועמד אחד מהם והציל **א** הציל לעצמו ואם יכולים הם להציל וקדם אחד מהם והציל אע"פ שאמר לעצמי אני מציל **ב** הציל לאמצע וישול כל אחד מהם שלו הוי יכולים להציל על ידי הרחק כל המציל מציל לאמצע (ב) אלא אם כן אמר לעצמי אני מציל שאם אמר כן הרי זה מציל לעצמו שכיון ששמעו הוא אומר לעצמי אני מציל היה להם לרחוק עצמם ולהציל וכיון שישבו ולא הצילו הרי נתחייבו מן הכל: **ב** ג' הוי שני שותפים (ג) והציל א' מהם הציל לאמצע ואם אמר לעצמי אני מציל הרי זה חלק מחבירו והציל לעצמו:

הגה **ג** כל מה שהטיל לאחר אם אחר הוא אלינה אם יכולים להטיל אם (ד) אינם יכולים להטיל הכל שלו (טור) ועל"ל סי' קע"ו סכ"ח ואם אחר לעצמו אם לא עדיים (ה) נשמע על כך ומחזיר לעצמו (מרדכי פרק הנחל בתרא כשם רשב"ם):

ג **ד** וכן השוכר את הפועל להציל כל שיציל הרי הוא למשכיר ואם אמר לעצמי אני מציל **ה** הרי זה חבר בו מהשכירות וכל שיציל אחר שאמר לי **ו** הרי הוא שלו:

הלכות שלוחין

קפב כיצד נעשה שליח או טענה וקנה ביוקר ואם עבר על דעת משלחו יוציא סעיפים:

הגה **א** ח בשל דבר אלוחו אל אדם כחותו **ב** חוץ ב' אלדבר עבירה דקיימא לן אין אלינה לדבר עבירה (טור) (א) ג' ודוקא שהאלינה בר חיובא לבל אם חיובא כר חיובא הוי אלינה לדבר עבירה (הגהות מיימוני פרק ה' דשלוחין ז'):

האומר

קפא (א) שיראת הרחמים הולכת בחדרי שיין בתשו"ן לב ספר ג' כו' מ"כ ובתשו' ר"ם כהן ס"ב סי' רכ"ב: (ב) אם לא אחר לעצמו לחי מטיל כו' עיין בתשו' רשב"ם סי' קכ"ז קכ"ח וש"ל סעיף ס"ה: (ג) הטיל לאחמע וישול כל ח' כו' כ"ב חשוב ג"כ וכ"כ מנוס כהיון דאחרי פתן כבאיתן ולכל ח"ש לו עכיכו בחבי עצמו ומכיר את אלו לא אייך לאחר לאחמע דמשמע שמולקין יחד ומקלו נמי אם מטיל בזה מה. מקום של אחרי' ולא הטיל את אלו. נמצאין אותו חיבו הקחרים ואלו נמסר המ"ל בחיפת בשותפין אם לא לאחמע יחד אייך אפיר לאחר לאחמע ויחלוקו אם הטיל את אלו אלא אחר לעצמו לחי מטיל ואם לא הטיל את כולו ואחר לעצמו לחי מטיל לאחר שנטל כבר מה שהיה לו בהשותפות נרקם ואחר הרי אלקחו בפני מכם וזה הטיל לאחר לבדו הקחרים הרי אותם מולק לבדו וכמ"ם חוב"ם בסמו בהגלה: ג כל מה שהטיל לאחר כו' ואם אחר לעצמו לחי מטיל כבר אלקו: ד וכן המוכר את הפועל לחטיל על ס"ם ל"ג דכתב חוב"ם דעת הרמ"ם ומרלה לו המגיה הרי הוא של המוכר ולא דבר מקום עיקר דיני פועל מ"ם כת' כל הלוקים מחל"כ כאן מ"ם מתם כאן וכתב הדין מהות אלינה דכ"ע: ה כ"ו חוב הנסכרות פי' שהוא יכול לחזור בו דכתיב כי לי בני ישראל עבדים וכמ"ם המוכר והמחבר לקמן בסי' ר"ל ובתכלר לעיל ג"כ בסי' קע"ו ע"ש: ו הרי הוא אלו והיינו דוקא כשלא הי' יכולין להטיל לאחרי' ולזה כתיבאמ"ם ואם"ה כשל"אחר כן דמשמע אחרי' אלא חזר בו אבל הפועל לא יכול לבטל מעמו:

קפב א בשל דבר אלוחו אל אדם כחותו בפרישה כתבתי דלמלקן בגמר מגירושין ולדין קרקן שמת דכתי' בהו אלינות בתורה ולא הוי שני כתובי הבלי' כאן כי לא לזו זה כרזו זה ובריכין לתרוויהו ע"ש ומאלי נם אחם דכתי' נבי תרוה אלמנן דשליחו דלכאר מנו' ומקרקן כגיכן מיסי' הלנים דומיה לחשלם וכמ"ם הטור והמחבר דיכו בסי' קמ"ח אבל אי לא דכלאר דשליחו של אדם כחותו מנשיון וקרקן לא הי' מוקמיקן לאת' נם אחם אלינות אי לא הוי אחרי' דהלנים כ"ל דומיה לחשלם חשל"כ עתה לחמרינן כן מכח יתרון וכמ"ם בפרישה

הגה

קפב **ב** חוץ אלדבר עבירה דדברי הרב ודברי המ"ל דאיכא דברי מי שמעצין ויכול החשלם לאחר הבכתי אלם ישמע לי לעשותו לכך אין החשלם חייב אבל אם אין הלנים בר חיובא לא שייך אלו עמאל

קפא **ג** לקוקיות דרכיה אם ודין אלינות לדבר עבירה עלי אמה ועכד עיין אם כנגד ודין אלינות ע"י חרם אשה וקמן עיין אם כתו' בל"ה אמה ועבד וכו' ד' וכתבו הרשב"ם דף ע"ב ע"ח * ואם הלנים אינו יודע שעבירה הוא אלו כתובו לאינו שייך לומר דברי הרב ודברי המ"ל דברי מי שמעצין וכ"כ בקיצוטין דף מ"ב ע"ב

שורי זהב

סי' קפא סעיף ב' בהג"ה נשבע על כך פי' שהקנוין להטיל לעצמו כך כתב כ"י בשם המרדכי ועיין מ"ם בסי' קע"ו סכ"ח:

שעמ': ג אינה כאחריה כעלמא ואע"ג דבקידושין ובגירושין אין מעשיו קיימין כשאינה נתן כסף קידושין לו הנעו בפני שנים והמבואר בח"מ סי' כ"ו ע"ב התם לגמו מעשה שליחות הוא דהא דקי"ל דאין דבר שבערו פחות משני: ד אינה נאמנת להכר כו' ז"ל הגמרא לא איכרי מהדי אינה לאיקרא פירו לענין מם יש בפירה דיוקן: ה לא יכול לחזור כו' הייגו דאמרינן אינה פלענין הפלגה בתבאר דיגו לקמן בסי' קס"ג ס"ד: ו שתיך לו המחיך פי' כפקנה שליח ומחיך: לו מכר והמחיך למי שלקח מחנו: ז שעשאו שליח בין לתיקון בין לעוות כו' כשם בעבר על דעת משלחו לא כתב אם התנה עמו בין לתיקון בין לעוות אינו אינו כדר כיח לשם מיירי דשם בפיו לעשות כך ובכך והוא עבר על דבריו ותו לא שייך לומר שהתנה עמו בין לתיקון כו' כיון שם בפיו לעשות כך וכך ועל"כ: ח שהתנה עמו בין לתיקון כו' אע"פי שהמשלח שוגן בדי והמוכר המוחזק שמא מ"מ אמרו: כיון המע"ה כמ"ש הטור והמחבר לקמן בסי' רכ"ג ורכ"ד ונסיים בגמר לזה דמסתמא התנה השליח עמו שיהא שליח לפי"ם יעוות כדי שלא יתחייב בתיקון שליחותו אם יעוות מאחר שאינו מקבל שכר על שליחותו משא"כ לקמן סי' קפ"ה וע"ש: ט דיינו כשאר כל אדם כו' וכ"כ הטור והמחבי' לעיל סי' קי"ב בב"ד שהכרו ע"י שליח ע"ש אבל אם מכרו הב"ד בעצמן מבכבי הלוה כדי לפרוע לבעלה פסק שם דגם אם נטע הלוקח בכ"ג המקח בעל דגם הלוקח מחיך אב"ל ולא שם לבו לתקוב כמה הוא שהמשא"כ כשאינוק לו המוכר יש לו עכק עם שליח בל ב"ל ועפ"ד ולא * כמ"ש בע"ם זיל לעולם הוא שיהו מוחך בתקחו על המוכר לו כו' כמו אם הב"ד הם המוכרי' אבל. ולעיתתה אזל דפסק כן בסי' ק"ט ס"ה וכרמב"ם דס"ל כן גם בב"ד שהכרו אבל הר' יונה והרא"ש פליגי בזה עליו וכמ"ש הטור בשם בסי' כ והבאים תוכ"ם שם בהגה"ה בס"ה וא"ה לא ה"ל לעשות לתלות דין זה דקנה שליח בדין הקונה מב"ל דבקנה מב"ל דוב הפוסקים לא פסקו כן ובקנה מהשליח רוב הפוסקים ס"ל דאין הלוקח יכול לבטל המקח וכמ"ש ולוק: י והשליח לוקח אות' לעמוד מי' ישאר בידו כמו שלקח' בלא אחריות וא"כ קנין מדם והעוד

א האומר לשלוחו צא ומכו' לי קרקע או מטלטלין או קנה לי הרי זה מוכר ולוקח ועושה לו שליחותו וכל מעשיו קיימין ואין העושה שליח צריך קנין ולא ערים ג אלא באמירה בעלמא בינו לבין חבירו ואין צריך ערים ד אלא לגלות הדבר אם כפר אחר מהם:

הגה ולכן כאומר לאכירו קח פחורה זו ואשתתף עמך והלי וקנאה ה לא יוכל לחזור בו דהוי כשליחו (תשובת הרשב"א סי' אלף ו'):

ב (ב) ז עבר השליח על דעת משלחו לא עשה כלום ח ודוקא שהוריעו שהוא שליח של פלוני לפיכך אע"פ ו שמשך או המשיך אם נמצא שעבר על דעת משלחו בטל המקח ומחזי' אבל אם לא הוריע שהוא שלוחו של פלוני נקנה המקח ויהיה חרון בינו ובין זה ששלחו:

ג ט טעה וקנה ביוקר אפילו בכל שהוא המקח בטל בין בקרקע בין במטלטלין שיאמר לו לתקוני שדרתיך ולא לעוותי * לפיכך אם התנה עמו ז שעשהו שליח בין לתקון בין לעוות אפילו מכר לו שוה מנה בדינר או לקח לו שוה דינר במנה אינו יכול לחזור בו וחייב המשלח (ג) ליתן כפי התנאי:

הגה מי שהוה לאחד שיתעסק לו כאין דבר והוא הוסיף עליו הוצאות אם הוסיף עליו יותר מן הרגילות לחוני' על עסק כזה אין כריך להחזיר לו אם יכיר לדעתיהו שיוסיף כל כך אבל אם לא הוסיף יותר מן הרגילות חייב לשלם לו (מהרי"ק שורש י') ואם יש שענה טוניהם עיין לעיל סי' פ"ט (מהרי"ק שורש י') ואם יש שענה טוניהם עיין לעיל סי' פ"ט

סעיף ג' ומיימן פ"ג סעיף ד':

ד כ"ש מי שאומר שכל זמן שלא יברר המשלח שעשאו שליח לקנות לו סתם (ד) יכול המוכר לומר ח שהתנה עמו בין לתקן בין לעוות והמוציא מחבירו עליו הראיה:

ה לא אם השעה השליח (ה) את הלוקח ט' דינו כשאר כל אדם שהמכר קיים עד שתות וזכה המשלח ביתרון:

ו י נתן מעות לשלוחו לקנות לו קרקע וקנה לו * שלא באחריות ה"ז עיוות י והשליח לוקח אותה

שוב ראיתי כאשרי פ' קמא דמציעא כתב בשם הרמ"ה דקיימא לן ה"ל הרמב"ם כרב סמא דרבינא נופא קבלה לאין מילוק בין הנאה בר תיובא ריש פ"ק מהל' לו לא ולא מבכתת שליח לליע אלא בתבר דבע"כ תותיב בה עכ"ל שליחין והכילו ומשמע"ם לדהיא אנס דעת הרא"ש כן וכ"כ מהרי"ו בתשו' סיימן הטור בסעיף כ"ח בפזיות ואם פסק הרא"ש הדמ"ה הנכר דרב הלוי בשאלה פ"ק דב"מ כרב סמא הכ"מ מעובדא דלא אשכחן שליע אלא בתבר דמר זוטרא בו' וכן פסק הרן והכי"ש וכן ורב אחא סבא נראה לפע"ד דעת הריף בר"ם דאמר לה רב הלום מקדש בתבר ולבבר עבדה אבי לא אינו אין אומרים שליחו של אדם פהדי אינה כמותו דקיימא לן אין שליח לעשות לעשות אמצעיו ואם אינה שפסק כרבינא הי' דבכל מילי לאתוי' דהיכא דשליח לאו בר המחון היכא תיובתא דשליח לע"ש אינה פסק דבכיתה מוכר כרב סמא ולא אשכחן אלא בתבר אבל עבר לא ולא הוכרח להכיח מבר דלא נ"מ בעיקר עניינו אלא לענין כפל וכפל אינו כוסג ז' אם דין ב' ועוד דמבר פשוט כיון דבע"כ תהא דאחריכן מותיב כנה מתייב שולחו לא בכתה מקומו הוכרח לכותבו וכן נראה דעת בנת' מבי הטור וכן עיקר ומ"ש אמרתי לעמיר ליה בר"י סוף כתיב כ"ח שכתב ו"ל לתקוני אין שליח שדרתיך ולא אינה מבר כנון לענני נכנ כי דוקא לעוותי ח אבל כשהשליח בר תיובא פטור שולח פ"ב דין ל' אבל מבר אחיכו בר תיובא תייב וכתב הכ"מ שולחו מציעא ערכאן לשוכו לאל כן רבינו כראה לי דע"ש בדבריו אחרי מה הוא שובר ל"ל דרכו ל"ל בדבריו אחרי הרא"ש דס' נא פטור ואיך יהיה כאן בגד הרא"ש ולא דף קפ"ש ע"ב ותכיל כלל דעתו אינה כרך לומר לקמיה דרב ולוקא דשהשליח אי בעי לא עביד פטור אבל מבר קיים לגבי אחיכו בר הכי תייב שולחו וכן אינה שכנה מוכח מתי"ם בדיו אינה אבל אם אינה אינה אחריות אינה אלא אם אינה אחריות אינה אינה אינה

הוי כישול מקח ס' שור פ"ק י"ב מעובדא דההוא גברא דיהב זוזי לי דוכי דבי קמוה וכולי גם' לישקו כסף דף ע"ב וכמסקנת הגמרא אם עכו"ם ע"ו וכיוצא מי שפרע דכיון שאין המקח אינו כגחר מיהו מוזר כו' אינו כולו לחוי איקלו אותו לכוף אותו לקנות כיון דאינו מוכר לו אינו מקנה כוסין דאלו על דעת כן ירד* אבל מי שקנה וכגחר דאמעתתא לפי הרא"ש ודלא אלו הוי מתוקים ליה תלמודא בסתם המקח כל אלא היה מפרש בהר"ן אם היה קשה מהך דקידושין דבסתם אמרי הוליאו קיים המקח דאין אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות לא אמר אינו לגנאי מעות כיון דקנה סתם והמקח קיים לגבי מוכר הוא לו מוכר כלום עם אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות רק מהשלח אלא דלא הוי מתוקים להרא"ש תלמודא בסתם כמו שהוכיח לכך מוקי עם השליח בקרקע ולכך קאמר דמיירי אחין לשליח מעות הא אם יש הוליאו הלכך לשליח מעות כריך לאחוז למשלח מעותיו והר"ן לא אמרינן דמיירי תלמודא בשאין לשליח מעות לכך מוקי בסתם קיים המקח ואינו תלמודא בסתם אם ירצה יחזור לה מעותיה וזהו הגראה לפי עניות דעתי להגות מה' שלוחין דברי הר"ן והרא"ש ויתר ולא"ז דברי מוה"ר מכוונים שבתחלה כתב ודוקא שהמשלח מפני עמו כו' וזה מיירי דוקא בסתם דאלו בדפירש אף כי מפניע עמו יכול השליח לבטלו ולהחזיר לו לאחרי הא לא מעותיו וכן מוכיח בדלאי הר"ן אלא ודאי מיירי בסתם ואחר כך תבעי לך וכו' כתב ויש תומרים דיקא אחין לשליח כו' אבל אם רוצה להחזיר דתוסיף על מעותיו הראשון בדיהו ואם דברי הרא"ש לא כתב כן אלא בדפירש אבל בסתם כיון דהמקח קיים לגבי מוכר הוא הדין דקיימא לגבי משלח ואם היה רוצה צריך לקנותו לו בתחריות וכמו שכתבתי

(ו) ודוקא שהמשלח מפניע עמו כו' מפני שרגילותו כאן דברים עוברבים הוצרכתי להאריך קצת גרסי' בס"ם ההיא לתתא דיהבא לחזקן לה תרעא לזל וזכן לה אלא בתחריות ופסק רב נחמן זיל זבנה מיהיה אלא בתחריות והדר זבנה מיהליה בתחריות וכתב הרא"ש לכתוב משמע שאמר לאוכר שהיה קונה לאשה כו' עד ל"ו מיירי ספירש שקנה לאשה וכיון שהיה בשליחתו כו' ואין כאן מקח כלל כו' ומיהו אם ירצה השליח יחזיר לה המעות אלא מיירי אחין בידו להחזיר לכך צריך לקבל עליו תחריות עכ"ל והר"ן כתב בפ' בתים דשאני לענין מקדש ואוכל למוקד מעובדא דנ"ם דא"ל זיל זבנה אלא בתחריות ואמאי לא הוי השליח קנה מקח וי"ל דהתם השליח קנה אתם אין לאוכר דין ודברים אלא עתו ותנ"ם שהוא לומר עכשיו אלאשה קנה אין לאוכר בכך אלא כלום ולפיכך צריך לפרוע לאוכר דאיכא מעות ור"ב הא אם המשלח אין בקרקע כל עליך בתחריות כו' וכר אין כיון דאלו על דעת כן אלא עכשה שליחתו המקח בעל עכ"ל ור"ל דהרא"ש והר"ן לענין דינא לא פליגי רק לענין פירושא שקנה וכגחר דאמעתתא לפי הרא"ש ודלא אלו הוי מתוקים ליה תלמודא בסתם המקח כל אלא היה מפרש בהר"ן אם היה קשה מהך דקידושין דבסתם אמרי הוליאו קיים המקח דאין אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות לא אמרינן דאינו לגנאי מעות כיון דקנה סתם והמקח קיים לגבי מוכר הוא לו מוכר כלום עם אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות רק המשלח אלא דלא הוי מתוקים להרא"ש תלמודא בסתם כמו שהוכיח לכך מוקי עם השליח בקרקע ולכך קאמר דמיירי אחין לשליח מעות הא אם יש הוליאו הלכך לשליח מעות כריך לאחוז למשלח מעותיו והר"ן לא אמרינן דמיירי תלמודא בשאין לשליח מעות לכך מוקי בסתם קיים המקח ואינו תלמודא בסתם אם ירצה יחזור לה מעותיה וזהו הגראה לפי עניות דעתי להגות מה' שלוחין דברי הר"ן והרא"ש ויתר ולא"ז דברי מוה"ר מכוונים שבתחלה כתב ודוקא שהמשלח מפני עמו כו' וזה מיירי דוקא בסתם דאלו בדפירש אף כי מפניע עמו יכול השליח לבטלו ולהחזיר לו מעותיו וכן מוכיח בדלאי הר"ן אלא ודאי מיירי בסתם ואחר כך תבעי לך וכו' כתב ויש תומרים דיקא אחין לשליח כו' אבל אם רוצה להחזיר דתוסיף על מעותיו הראשון בדיהו ואם דברי הרא"ש לא כתב כן אלא בדפירש אבל בסתם כיון דהמקח קיים לגבי מוכר הוא הדין דקיימא לגבי משלח ואם היה רוצה צריך לקנותו לו בתחריות וכמו שכתבתי

(ז) ודוקא שהמשלח מפניע עמו כו' דבריהם עוברבים הוצרכתי להאריך קצת גרסי' בס"ם ההיא לתתא דיהבא לחזקן לה תרעא לזל וזכן לה אלא בתחריות ופסק רב נחמן זיל זבנה מיהליה בתחריות והדר זבנה מיהליה בתחריות וכתב הרא"ש לכתוב משמע שאמר לאוכר שהיה קונה לאשה כו' עד ל"ו מיירי ספירש שקנה לאשה וכיון שהיה בשליחתו כו' ואין כאן מקח כלל כו' ומיהו אם ירצה השליח יחזיר לה המעות אלא מיירי אחין בידו להחזיר לכך צריך לקבל עליו תחריות עכ"ל והר"ן כתב בפ' בתים דשאני לענין מקדש ואוכל למוקד מעובדא דנ"ם דא"ל זיל זבנה אלא בתחריות ואמאי לא הוי השליח קנה מקח וי"ל דהתם השליח קנה אתם אין לאוכר דין ודברים אלא עתו ותנ"ם שהוא לומר עכשיו אלאשה קנה אין לאוכר בכך אלא כלום ולפיכך צריך לפרוע לאוכר דאיכא מעות ור"ב הא אם המשלח אין בקרקע כל עליך בתחריות כו' וכר אין כיון דאלו על דעת כן אלא עכשה שליחתו המקח בעל עכ"ל ור"ל דהרא"ש והר"ן לענין דינא לא פליגי רק לענין פירושא שקנה וכגחר דאמעתתא לפי הרא"ש ודלא אלו הוי מתוקים ליה תלמודא בסתם המקח כל אלא היה מפרש בהר"ן אם היה קשה מהך דקידושין דבסתם אמרי הוליאו קיים המקח דאין אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות לא אמרינן דאינו לגנאי מעות כיון דקנה סתם והמקח קיים לגבי מוכר הוא לו מוכר כלום עם אם היה מפלה בקרקע כריך לקנות לה בתחריות רק המשלח אלא דלא הוי מתוקים להרא"ש תלמודא בסתם כמו שהוכיח לכך מוקי עם השליח בקרקע ולכך קאמר דמיירי אחין לשליח מעות הא אם יש הוליאו הלכך לשליח מעות כריך לאחוז למשלח מעותיו והר"ן לא אמרינן דמיירי תלמודא בשאין לשליח מעות לכך מוקי בסתם קיים המקח ואינו תלמודא בסתם אם ירצה יחזור לה מעותיה וזהו הגראה לפי עניות דעתי להגות מה' שלוחין דברי הר"ן והרא"ש ויתר ולא"ז דברי מוה"ר מכוונים שבתחלה כתב ודוקא שהמשלח מפני עמו כו' וזה מיירי דוקא בסתם דאלו בדפירש אף כי מפניע עמו יכול השליח לבטלו ולהחזיר לו מעותיו וכן מוכיח בדלאי הר"ן אלא ודאי מיירי בסתם ואחר כך תבעי לך וכו' כתב ויש תומרים דיקא אחין לשליח כו' אבל אם רוצה להחזיר דתוסיף על מעותיו הראשון בדיהו ואם דברי הרא"ש לא כתב כן אלא בדפירש אבל בסתם כיון דהמקח קיים לגבי מוכר הוא הדין דקיימא לגבי משלח ואם היה רוצה צריך לקנותו לו בתחריות וכמו שכתבתי

אותה לעצמו שלא באחריות כמו שעשה וחזור ומוכר למשלח באחריות יא הואיל וקנו אותה במעותיו והאחריות על השליח:

הגה (ו) ודוקא שהמשלח מפניע עמו בתחריות השליח ורוצה בקיום המקח אבל אם אינו מפניע עמו בזה ורוצה לבטלו הרשות בידו (ר"ן ריש פ' דקידושין) יש דוקא אחין לו לשליח לחזיר מעותיו למשלח אבל אם רוצה להחזיר לו מעותיו הרשות בידו (שור בסם הרא"ש):

ז המנחן מעות לשלוחו לקנות לו פירות ויפסוק עם המוכר ליתנם לו ביום פלוני ושעה השליח ולא התנה יב שיתנם לו בשעת הזול והוזלו הרי זה עיוו' והמשלח יכול לחזור בו ואין צריך לקבל מי שפרע יג לא השליח ולא המשלח: (יד ואפילו לא הוליאו שהוא שליח רק קנה סתם) (כ"ר בסם ע תלמודי רבינו הר"ן):

ח האומר לשלוחו מכור משרי בית סאה והלך ומכר בית סאתים טו ח"ז מוסיף על דבריו וקנה הלוקח בית סאה בלבר ומוהו הלוקח יכול לחזור ולומר איני רוצה לקנות אלא סאתים ביחד: אמר

והטור מסיק וכתי' ע"ז דהרא"ש כ"ת' שכן הדין בכל שליח שעיוות אשה ירצה המשלח לקיים המעשה ויתקיים וצריך השליח לתקן מה שעיוות ומה שלחרו לאם עכר השליח המשלחו בשל היוכו כשאין המשלח מוכנס איקיים המעשה אבל אם רוצה מחויב השליח לתקן לו העיוו' והרמ"ב והרא"ש שתלקים וכתבו לאם הודיע להמוכר שהוא שליח הודיעוהו ואז אין יכולין לכפות להמוכר לבטל המקח כי המוכר יחזור אין לו עסק עם המשלח ומ"ה אמרו דצריך השליח לתקן העיוות אלא מיירי בהודיעוהו להמוכר שהוא שליח אלא אחין המשלח יכול לברר אלא עשאו שליח בין לתיקון בין לעיוות יכול המוכר לחזור שעשאו המשלח שליח אפי' לעיוות והמקח קיים והשליח צריך לתקן העיוות למשלח כאין שהוא שליח אלא עשאו שליח אפילו לעיוות כלל זה הוא דעת הרמב"ם והרא"ש וכ"כ הטור בשם רבותיו המחבר הני תילוקים לפני זה בס"ב ו' והמחבר קיצר כאן בתקום שהיה לו להאריך: יא הואיל וקנה אותם בתעותו כ"כ הרמב"ם ובעל"ר שם כתבתי דל"ל לאפוקי אם קנאו השליח במעות של עצמו ולא אלא היה צריך לתקן להמשלח העיוו' דהיל"ל כתו מי שלחו לאחרו לקנו' לו סתור' ידוע והלך וקנה' לעצמו בתעותו דמה שעשה עשה אלא שמקרא המלאי וה"ל לא היה צריך לתקן להמשלח העיוות: יב אותם לו בשל"ה הוא המחבר נקט לי הרמב"ם ובטור מבואר יותר ז"ל הבאתן מעות לאחרו ופוסק עמו איתן לו פירות כל"הסה כשער של עכשיו דקי"ל (בי"ד סי' קע"ה) שצריך לתמות עמו אם יוכלו מקצה הן עכשיו אותר' לו כשער הזול ואם לא תהם צריך שיקבל כשער שהן בשעת נתינת המעות ואם יקנו בו צריך לקבל עליו מי שפר' (לקמן סימן ל"ו בתכלר דינו) ואם פסק ע"י שליח ושעה השליח ולא התנה כו': יג לא השליח ולא המשלח כו' הטעם דהמשלח ואחר לתקוני שרתיו כו' והשליח מה יעשה כיון שחוזר בו המשלח ולדעת' דהתי לא נתן המעות אישלר המקח לכשיו ועמ"ש בסי' קפ"ג בסמ"ע בס"ד בסק"ה: יד ואפי' לא הודיעו שהוא שליח כו' ואפ"י שכבר נתבלר שכל שלא הודיע השליח להמוכר שהוא שליחו לזו המקח קיים ס"מ כשעשה עם המוכר קנין נחוש דמש"כ זה שלא נתן אלא מעות על המקח ומעות אינן קונות כמ"ש הטור והמחבר בסי' קנ"ח אלא שהחכמים תקנו שהחוזר הרי זה מוסיף על דבריו כלומר אין זה נקרא עובר על דברי דבריו הוא דמכר יותר ממה שנ"ל למכור והמקח קיים כמה שלוהו להשליח

אמר

מאמר

טורי זהב

שנית אלא ולפי שפי' השליח שהוא שליח הלשה והלשה הוא קונה השדה וכיון שעשה בשליחתו שסתם שדה אין קונין אלא בתחריות כשלא שליחתו ואין כאן מקח לכך הוכרך לקנות שנית מן המוכר ומיהו אם ירצה השליח יחזיר לה המעות אלא דכאן ס"ל המשלח לברר שלחוהו בסתם ולא הותנה בין לתקוני כו' דע"כ לא אחרינן לי' בס"ד אלא בשעת השליח בדרך העולם כשהשליחין השליח נותן לו כח ורשות בין לתיקון בין לעיוות אחין לחזיר כשליחותו שאת ישעה מש"כ כאן אמן שהלי אלא שלחו לקנות אלא בתחריות דוקא אלא אדי לוכים זוזי בכלי כח"ה הרא"ש אלא אזה שיכה בחזיר ולאחר אלא בתחריות בסתם הוי תחריות ע"ם הה ולפי לא ועשה השליח שיוסיף דבריהם מדעתו בחזיר לחזיר לשלחו ולא שהסת"ע סק"י כתב דלא בזה כרך המוכר לברר מ"ת הבל"ר כתבתי שדעת הרא"ש ולפי דעת הרא"ל דלא מיירי הסוגיא בקונה השליח סתם כולל ספיר לאחר דם"ל בזה הר"ן הניחו כ"י דהיינו שמחויב לתת לאשה המים לתקוני שדרתיך כו' אלא שהם הלשה תפלה בקרקע תוכל לתכרים השליח שיקבל לתחריות על עצמו אבל אין לכפות הלשה לדרך זה כי לא הסכימה תחלה רק בתחריות המוכר דוקא אלא דלהר"ן מיירי הפשט מזה דקונה סתם ולהרא"ש הוא סברא מבחוץ כן בקונה סתם ולפי מיירי דוקא לתת בין הרא"ש והר"ן והא דכתב הרא"ש ומיהו אם ירצה השליח לחזור לה מעותיה אלא אשה אין בידו לל"ל נם לא ביד המוכר דאלי"כ היה נ"כ ביד השליח שיוכל לכפותו וזה פשוט. והראב"ד הקשה מהא דרב נחמן דלעיל מה"ב בפ"ב דקידושין אבל אם עשה שליח בכל שהוא מבי לל"ל לתקוני כו' משמע דהמקח בטל ולל"ל לרב נחמן לכוף השליח לחזור ולקנות הוא לו לבטל המקח ומי אלא אלא שהמשלח לא רצה שם לחזור מן המקח ובידו' תלא הברייה כך כתב הר"ן בשמו וכתב לא"כ עוד ארמב"ן כתב מילוק אחר על קשיא זו דבמעשה דרב נחמן מיירי בלא הודיעו למוכר מש"ה המכורה קיימת וכ"ל לדעת הרמב"ם לי' לי"ן לשליח שיל ובכה אלא בתחריות לא ר"ל קנין שני אלא בתחריות שהוא קיים כמלא דלהרא"ש אע"ג דפירש הפשט בסנגון אחר מ"מ לענין דינא המקח מסכים עם הרמב"ם דבהודיעו למוכר שקונה לאשה תלוי מילתא ובסתם המקח קיים. כלל הדברים אלא שיטות יש כאן בהודיעו המקח בעל לגמרי ואז יכול השליח לסלק המשלח בדמי ולא לבטלו שיקח הקרקע בתחריות השליח וכן לחיסוך אין המשלח יכול לכופו שיקבל עליו לתחריות רק במקום אחין לשליח ולמוכר דמים ובלא הודיעו שהמקח קיים אפשר דם"ל בהברייה ביד המשלח ליקח דמים לו קרקע בתחריותו אל שליח וכן דעת הרמב"ם ולהרא"ש לפי' בלא הודיעו יכול המשלח לבטל המקח אם ירצה ולהרשב"ן אין מילוק בין הודיעו לו לא דבכל מקום המקח קיים בין השליח למוכר ודין השליח עם משלחו הוא לו ומכור למשלח בתחריות ויתן לו מעות ולא כתיבה לי דעת הרמ"ם שכתב ודוקא כו' שהבין דעת הר"ן בפתם ותמ"כ מבית י"ל דוקא אחין לו לשליח שהוא דעת הרא"ש בהודיעו ומה מחלוקת זה ביניהם הא ובולים

לחלבים וכמותר לכל הוא חזר מיהו הבריר ביד הבוקח וכדמסי׳: טז הרי זה מעביר על דבריו דכיון דקי׳ל מכור לי בית פתתים נילה דעתו שצריך מעות כדי בית פתתים ונתת המכר לו בית סלה ינשרך למכור גם בית סלה אמרי׳ ונמצא שרכו עליו שטרות המכורה ולא ניחא ליה לחיבא בזה משום׳כ אם מכרם יקר בפעם א׳ דאז היה מכרם שניהם בשטר אחד: יז מכרה לשנים מתכרו בטל הכ׳ כת׳ דלגיר׳ ר׳ת ורי׳ף אפי׳ מכרן להן בשטר א׳ מקרי מעביר על דבריו דהרי קפיד ואתר לאחד דגילה דעתו דלא נים׳ ליה להיו׳ עמה עם הרבה בני אדם לבא אמהן בדיבה ודיינה אם יכה עליהן ערעור וכתב שזהו דלא כת׳ם השור בשם הרי׳ף ועל׳ר שם כתבתי דהשור ס׳ל דגם להרי׳ף דינא הכי ע׳ש: יח ולא פי׳ ר׳ל שלא פי׳ דבריו ואתר מכור לא׳ דלא א׳ל סתם מכור שהה שני: יט אם כשמכרם בב׳ שטרות אמרינן דעת ר׳ת דאם

ב ל"ה הרמב"ם ה"ב פי' ס"ג: (ב) הנותן מעות לחבירו כו' כתב ר"י פ"ז מה"מכירה בכ"ח ח"ל ואם קבלה במעותיו ומתכוין לזכות לחבירו לא קנה דין ד' בריית"א מכרו אפי' אם אמר בפני עדים לעמוך מכרי אני קונה במעותיו כתובות דף לא"ב הולישו לאוכר בס"ט דקמ' עכ"ל וכ"ה בחנו' ג' נט ע"ל והקשה עליו מהכרי הרא"ש בס"ט

ג מעובדא דקמ' ולא ירדתי לבי"ד להכרא"ש דרב' נ"כתבה שם משמע להדיא כר' יהושע יהיב זוזי ליה ע"ז נבי מ"ב דלא תיקבי מר' לאכל לרב וכו' בתנ' נבי לבע שבע לשון ולכך כתב דקלייתי הוא ר' יהושע בס"ט דקמ' ותע"ב וכו' שם ד"ה שלין בס"ם מפורש כן מ"ה דרך ענגל' הכ"ב ר"י לכתוב בשמפורש בהרא"ש הרמב"ם כן וכן הוא בכתה ומקומו בר' לדעתו בפ"ו ירושה לאי שהעיין בספרו גם אה' מכיר' דין בר"מ כתב וז"ל ומ"ה הטור כמאן ר"ב ל' וכתב לחומיכהו דמי הוא שלא הכרכי שדעת הלי ר"י כתוב בכ"ם מ"ל דאפי' אם בעצו הולא קנה במעותיו ומתכוין לחבירו הוא מכח לא קנה מכרו אפי' אמר בפני שהוא הפנוחל עדים לעמוך מכרי אני קונה עדים (דף קז במעותיו לא"כ הולישו לאוכר ע"כ) נבי הנתן ע"כ וכ"ר כתב דגם דעת הרא"ש המעו' בשנותו אינו כדעת ר"י עכ"ל ל"ת וזה ליקח בהן אינו וכמ"ם גם מה"ם הטו' כמאן חיישן וכו' לחתיכהו דמי אין לריה דשלחי דוקא התם לא"ל זיל ובין ליכן כ"ל כשיש עדים ודוק' אך קשה לי על הרא"ש שלא בהסיף נוטים לא"כ הוכח לקמה לעצמו לו התם נבי לוקח מה בשם ריש אחר לפנוקס גלות' כמה פליגי אכני מערב' שחוזר דהא אפי' לאחן דפליג אכני משליחותו משרב' בינוכן מיהא בעל המעו' וקוכה בלותן והא התם הריש גלותא לא כתן מעות לעצמו דמי לבע שבע לשון לקח לדם זוכה בשלו וכ"כ הרא"ש לאחר ול"ל דהתם כיון שאחר הלוקח לעדי' לכתוב הטער בשם * פי' אם לא ריש גלותא אלא העדים עומדים בשם בריש גלותא ודוק ר"ל. טיבה דעור עיין בתשו' מהרשל"ם סי' קכ"ה: (ג) ואינו מוכר ס"ד בשם לאמלאו כו' הוא ל' הרמב"ם וכ"כ הטור אבל אם המוכר אינו מתרלה לאמרה לאמלאו כו' וכן משמע מפירש"י אבל לי' כתב ודוקא שכלו לבלית יותר מהשלא כגון שתים' בקע' אלמ' ** לקוקן לכתוב אלי מידי דהוא אינו לבלית ולא מהשלא ול"ל דגם דינו אמת וא"ל עיין בתשו' ל"ן ר' חיים סי' מ"ל: (ד) שוקפן עליו במלוה כו' וים עדים כן משמע דעת הרמב"ם והמחבר וכן משמע בה' הש' שזהו דעת הרמב"ם ול' הרב מגומנס עיין בתשו' רשל"ם סי' קע"ה וקע"ו ובתשו' ר"ם בהן ס"ב סי' ק"ג ומי' קע"ל: (ה) ל"ת דקנה לעצמו וכ"מ מהרש"ל בב"ח פ"ע ס"ו ל"ל בפיהו ולפסר דגם דעת הו"ל מודים בזה וכמ"ם הסמ"ע וע"ב כי אין דברי מוכרחי' שם עיין בתשו' ר"מ אלגזוך סס"ל ובתשו' מבי"ע ס"ל סי' ק"ד: (ו) ולזכן אלמר לשמעון עיין בתשו' ר"מ אלגזוך סי' ל"ג ומהרשל"ם סי' קכ"ה: ולפי'

פלוגי בפרשות אלא אלא קנה לי בגד ולא רלוה שבתו כתוב קנה לי פירות מתם וכ"כ הטור והמחבר ב"ל ס"ם קע"ו ע"ז ולפי' בכה"ג יש עליו תרעומת ונקרא רמאי בשקנלו לעצמו מוהו נם בשאל בקדיא קנה בגד פלוגי מלוים אין לו עליו אלא תרעומת:

ב לעצמו במעותיו פי' מעות אל עצמו דהיינו אל הפלוגי: ג ולא היה יודע שזה המוכר כו' לי' היה יודע (ולא כתב ולא נודע לו) משמע שיודע זה משעה ראשונה אל"ל לקנותו לו ולא"ה אמר שמחויב להודיעו מיד כדי אלא יכולו עליו זה ולפי' בכה"ג אם מפחד אמת ואמר לו אל תקנה עד שאשאל ואשתל שיאסרו לו ובינו ביני יקדמנו אחר מותר לקנותו בלי הודעתו מיד רק יודיעו אח"כ מילתא בעמ' אבל לשון הטור אינו משמע כן מדכתב ולא המוכר אינו מתרלה: ד ולדיוק הרא"ש דמודעים זה לזה: ד ולא"כ מודיעו כדי לאוכלא בפנו מהחמ' ונם כדי אלא יסיוך על זה: ה שוקפן עליו במלוה פי' שחוזר בפנו מעות אלא אמנה פי' שחוזר בפנו מעות אלא אמנה אינו פי' לקנות לו אינו ולא קנה לבסוף שעורים חישן והוא קנה לבסוף שעורים לו: ו שחוזר בשליחותו כו' דאין לך שליחות יד גדול מזה ופשו לקיים ס"ל דגם בשולח יד לא קנה לבסוף כ"ל כשיכה דל"ל אמלא לקנות לו חישן והוא קנה לבסוף שעורים לזכן לאוכלא בהסיטו ופל"ר ול"ת: ז זכין לי הלי מידי לקבל לכתוב הלי מידי דהוא ר"ל סמוכה ידוע שכתי הטור והמחב' כר"ם זה: ח וחכין ליה מתמא קנה כו' בטור כתי' מסתמא קנה ועפ"ר הכרא' דגם לשון אמתא' אתפרשת כמו סתמא וה"ק מסתמא כיון אלא נילה דעתו בשעת קנייה ולפי' קנלו לרלונן: ט קע"ג דיהיה שמעון דמי' אלו כו' דלמריכן הלוה שמעון ממעותיו ויחזור ויהרע מחכו דמסתמא אדם קלי בהיומנותי' דהכשיחו לקנות לו ול"ל הטור דכיון לאחר זכין לי לזכוני מעלנא קלי מכוון וכמו לאחר זכי לי דמי כו' עד ודוקא לאחר זכין לי אבל לי אחר אחיתי לי לאוכן ולא"ל ובכן זכי לבסוי' דלא אוי' אלא אלא לאחוי והא סדר בוה עכ"ל וזהו שכתב ב"כ המחבר בס"ם זה ב"ל בלאמ' זכין

ב (ב) הנותן מעות לחבירו לקנות לו קרקע או מטלטלים והניח מעו' חבירו אצלו והלך וקנה ב לעצמו במעותיו מה שעשה עשוי והרי הוא מכלל הרמאים ג ואם היה יודע שזה המוכר אוהב אותו ומכבדו ומוכר לו (ג) ואינו מוכר למשלחו הרי זה מותר לקנות לעצמו ד והוא שיודיענו ואם מפחד שמא יבא אחר ויקדמנו לקנות הרי זה קונה לעצמו ד ואחר כך מודיעו:

הגה קנלה בתם במעותיו יכול לחזר אחר כך לעצמו קניתי (כ"ר בשם ר"ן פ"ב דקידושין) ודוקא בקרקע בתם אבל בקרקע מיוחד לו הוא מנהג רמאות ולפי מעיקרא קנלה למשלח ולא יכול לחזור בו (ר"ן שם פ"ב דקידושין) קנלה בא' מדרכי הקנלה בלא מעות זכה המשל' ולפי' מכרה השליח לאינו כלום (כ"ר בשם תשו' הרשב"ל):

ג השליח שקנה לעצמו במעות המשלח אף על פי (ד) ה שוקפן עליו במלוה הנקח של משלח:

הגה מיהו אם אמר אבל לפני עדים ו שחוזר בשליחותו (ה) ולא דקנה לעצמו (המגיד פ"ו דמכירה ותרלכי פ' הנולל קמא) ולא"ל דבכל ענין הוא של המשלח * (ר' יהושע בכ"ו ה"ל וכ"ר פי' קע"ו שתי הדעות): ד (ו) ראובן שאמר לשמעון ז זכין לי האי מידי ח חבין ליה סתמא קנייה ראובן משעת משיכת שמעון ואף על פי שחזר שמעון אחר משיכה ואמר לעצמי כיונתי לקנות אינו נאמן ט אע"ג דיהיה שמעון דמי' שלו קניי' ראובן ויהיב לשמעון

זוזי

ולזה קנלו בהסיטו ופל"ר ול"ת: ז זכין לי הלי מידי לקבל לכתוב הלי מידי דהוא ר"ל סמוכה ידוע שכתי הטור והמחב' כר"ם זה: ח וחכין ליה מתמא קנלה כו' בטור כתי' מסתמא קנלה ועפ"ר הכרא' דגם לשון אמתא' אתפרשת כמו סתמא וה"ק מסתמא כיון אלא נילה דעתו בשעת קנייה ולפי' קנלו לרלונן: ט קע"ג דיהיה שמעון דמי' אלו כו' דלמריכן הלוה שמעון ממעותיו ויחזור ויהרע מחכו דמסתמא אדם קלי בהיומנותי' דהכשיחו לקנות לו ול"ל הטור דכיון לאחר זכין לי לזכוני מעלנא קלי מכוון וכמו לאחר זכי לי דמי כו' עד ודוקא לאחר זכין לי אבל לי אחר אחיתי לי לאוכן ולא"ל ובכן זכי לבסוי' דלא אוי' אלא אלא לאחוי והא סדר בוה עכ"ל וזהו שכתב ב"כ המחבר בס"ם זה ב"ל בלאמ' זכין

טורי זהב

ולענין הלכה כ"ל כנגד מ"ר ליה קטולא אפילו בלאחר לא' וכמ"ם המחבר וכפי התי' הכ' בתוספות לעניל מאחר שרגילו תפסו עיקר ורגילו פי' ג"כ דברי הרי"ף כן ק"ל

סי' קפג סעיף א' סחורה ירוע כ"ל לענין שיקרא לאלי לאלו אינו אלא בייחד לו שם סחורה הידוע וכלאלי' ריש פ"ג דקדושין דרבה בב"ח אמר לרב זיל וקנה לי לאלי תרעא כו' וכך כתב הר"ן ז"ל אבל בקרקע מיוחד כיון שנהנו בו מנהג רמאות כו' וכן מוכח כל הסוגיא דהתם נבי אמה שייחד לו אמה לענין תרעומות מ"מ מלי ל"ל הפסדתני שהייתי טוען לאחר לקנות וקנא רבינו סחורה ולעשה בסגנון הסיפא דהוא רמאי והמחבר בהשך אחר לשון רבינו:

סעיף ב' ואם היה יודע כו' מ"ם הסמ"ע דקאי משעה שאמר לו לקנות תמוה דשם בגמ' אי' דרבין אזיל לקדושי אמה לבריו' וכן כמעשה דרבה בב"ח כולם מבואריים לאסתלא אלא הוו יודעים עד שבאו לשם אלא אשעת הקנה קאי:

סעיף ג' ו"א דבבל עכין נראה דהכי קיל כיון שהרי"ף והרמב"ם ס"ל כן ורבינו מנהג דבריהם ולא כי"ל אמא אלא אמר בפני עדים כו' ונראה שעשה לסחורה דולאי לא אזר כו' ונראה לי' לדינא בהתנותי:

סעיף ד' וכן לי' סתמא פי' אלא הודיעו בפני שקנה לעצמו ולא"ה אלא דאחר ברישא ס"ב דאלא שקנה לעצמו מה שעשה עשוי הייטו שמפרש בהדיא בפני עדים שקנה לעצמו: ע"ש ואמר שקנה לעצמו מ"ם סמ"ע מקי"ל משמע מרישא דלא סתם דמיים מאל עצמו בפי' לשם לאוכן אינו יכול לחזור אפי' קודם משיכה תמוה הוא דהא אין שום קנין עדיין ולא"ל דס"ל דהרמ"ה בע"ל זה אזל לעצמו' שכתב רבינו ומשמו בפי' קפ"ד בשליח שקנה לא' לאפילו אם אזר בפי' לא מתני שאני התם שכתן כבר מעות אבל פלוגי ומשמ"ם כאן שכתן מעות אלו וכל כתה דלא קנה אותו פלוגי בקנין משיכה ולאי יכול זה לחזור תדע שכן הוא דהא רבינו מביא כאן דברי הרמ"ה לאלכה ובפי' קפ"ד הסכים עם הר"ר ישעיה שחולק עם הרמ"ם וס"ל דאזלה בפי' מהני אלא ע"כ לריך לאתלק כיון קודם משיכה וריש לקקש שתמה הוא לרבותא דאפילו אינו בתון שמעון לומר לעצמי קניתי אלא אלא לאוכן אבל אם אזר בו בפירוש ולאי מהני אלא אלא אם אמרתי לבינו שתמשות אל המשלח ונם מפרש שתא לאמלא בפני המוכר אז לא מהני אלא דאזר כי' עד דאזר לאמר דלאוכן ובסמ"ע שכתב דמ"ל רבינו מדעת דלאוכן לאו דוקא הוא הוא פי' תמוה דא"ל הא ג"ב ברוש קנלו אלינתא דלאוכן בסתמא ולא"ה לא אמר אם אלא בדברשא דתרתי לעבדתא בעינן ולא"ג דבפעי' ל' כתב דבמעות המשלח קנלו המשלח בכל ענין אלא התם לזהרה דידי' לאו אזרה לתמא המשלח אל המשלח אבל אם כאן שבשעה שאזר בו מייחד מעות אחרים לאוכן כמ"ם סמ"ע סקי"ב אלא אי קשיא לי' הא קשיא לי' דאם אבריו אלריך לאזר לאוכן אבל אם אזר בו בפירוש אמתשות אל המשלח ונם מפרש שתא לאמלא בפני המוכר אז לא מהני אלא דאזר כי' עד דאזר לאמר לאוכן וה

וזין ליכו: י אבל אם חזר בו שמעון קודם משיכה כו' ול"ל
דעור כיון דמעו' ליכן קונות כמלא דצדיין לא קנה לאוכן וכמע'
משיכה זכה לעצמו ואפי' מי שפרע ליכה אלא תקנו מי שפרע ליכה
בין מוכר לבוקש אבל בין אלים והמצלם לא אלים: וכאן לא כריך
להטעמ' שכתבתי בסי' קפ"ב ס"ו אלא
כיון דכאן התקייסהמקח להלוק'
עכ"פ תו לא שייך דין מי שפרע
דלא בתקן אלא על מי שחוזר בו
מהמקח לאחר בתיבת הדמים:

יא נשמא דראובן כו' כתו'
כתב לדעת ראוכן ובפריסה
בתבתי דכ"ל דל"ל קאמר אלא
ר"ל שנתנם לו סתם ומסתמא
דעת המוכר לאקנוויי לבעל
המעות ולאקנוקי אם נילה דעתו
לבני המוכ' שהוא קונה לכפסו
דאלא"ה קשה מאי קריא דהמעו'
הן של ראוכן הא אפי' אם המעו'
הן של המצלם אם כתבן להמוכר
בהדיא משמי' דראוכן אין המצלם
יכול לחזור בו דהא בריש
כשהמעות הן של המצלם התחיל
וכתב שנתן להמוכר סתמא
ועליה קאי מ"ש דשמעון יכול
לחזור בו קודם משיכה ומשמע
הא כתבם בהדיא משמיה דראוכן
אין שמעון יכול לחזור בו: יב
ואמ' לעצמי אני קונה לעצמי וחזקמי
משיכה מזו שמעון וזבני לכפסי'
כו' וכתבתי בסדר' הכראה ר"ל
דאז' שמעון מיד ויחד מעו' אחרי
משלו לתת למצלם (דזהו זבני
לכפסיה מיקרי) ולא בקש לזקפן
עליו במלוה ולהכי כשהודיעו
להמוכר קנה לעצמו ולא"כ קשה
הא פסק הרמב"ם ונם המחבר
לפני זה לאפי' זקפו עליו במלו'
המקח של המצלם ודו"ק: יג
ואפי' אם כתבתה בתחלה כו'
קשה לדאמרן ס"ם רס"ו שם מסיק דלכ"ע אם כתבתה מתחל'
לקנות לבניהן זכה לבניהן ואי"ל לחזור בו ועוד דמסיק מוה"ם
מכת' אבל אם אם כתבתה בתעו' לאוכן כריך לחלק עמו וגם בס"ם רס"ו
מסיק דלכ"ע אם היה לראוכן מעות אף שקנה שמעון במעותיו
אבה לבניהן ויש לישב דכאן מיירי דשוגן אף שכתבתי מתחלה
לקנו' לבניהן מ"מ בשעת מתן מזרתי בי וקניתי לעצמי בפי' מ"ה כתב כאן דאין מועיל לו הרי"מ שהיה מתחל' כיון שחוזר בו בפירוש
בשעת המתן ואם"ל אף אם היה לראוכן מעות לקנות בו ל"ה כיון שקנה שמעון במעותיו אחר החזרה משא"כ לקמן ס"ם רס"ו
דמיירי שהיו שוגן שחוזר בו בשעת קנין בפי' אלא קנאוהו כתם קנה שקא"כ בא בחזור בו והוא דבר הלמד מעצמו שהרי דימהו
שם למנהגה מכילה לאבירו למיירי ג"כ בהנביהו סתם מ"מ שם בכ"ע אם שיתה קדם למצליות' או שכתבה בתחלה ראם היה לראוכן ע"כ
מעות שהיה יכול לקנו' בו זכו בו בשמעון מאחר שחזרה אלא חזר בו בשע' קנין כן ל"ל לאיסב דבדברי המקומות הכ"ל אלא
יסתרו אהדדי ובניהן הן המחדלכי כמ"ש ל' ס"ם רס"ו וכתו שכתבתם שם ועמ"ש מזה עוד שם: יד ואין המצלם יכול לחזור בו'
פה ענין בפני עצמו ולאלעיל אלא ול"ל כל מ"ש עד הפה מיירי בחזרת הבני' אבל המצל' בעונם אינו יכול לחזור בו: טו אין שם וכתב
לסחורה בין לאכילה כו' עפ"ר שם כתבתי דל"ס לחפוקי מ"ד דהבני' קנה בשבו' להיות הרי"מ חילוק בין א"ל
לקנות לאכילה דמקרי שנו מקטין לעורין מאס"כ בא"ל לקנו' לסחורה ע"ש: טז ואם היה בהם ריוח כו' בבר בתפחר בסיפון דקי' כר'
קע"ו דבני' ושתף המצל' ידן על התחתונה דאם הבני' יכול הבני לומר אם לא אבית לא היה בה הפסד ואם הרוו לחמנע יהוה אין
בפי תנאם: יז וכן אם אבדו עם סחורה וכו' גם בפי' קע"ו בתבאר דין זה לענין אותפין ע"ש ס"י: יח הטע' קנוב ורוצא חילוק בין
כי' בגון שחוכרים בשר או יין במדה או במשקל וקנוב ועומד כך המד' או המשקל דרך משל בדוכר ובשתן המוכר להבנים שבי מחלה לאכילה בין
ל' בדוכר מן הדין היה הכל להבנים אלא בין דבסת' ההכח' בהבנים ע"י מעותיו של המצלם אמרו מ"ל שיתלקו בהדדי המוחר והאי לסחורה
מעמה כתב הרי"ף ורא"ש והעיטור וכתב הר"ן דאינו' אפי' אמר המוכר בהדי' שאותן המות' לבבנים אפ"ה חילקין אבל רש"י כתב ולעולם הוי
הטעם משום דיש להסתפק למי נתן הבותן המוכר למצלם או לבנים מ"ה חולקין וכתב הרמב"ן שטעם זה הוא נכון וזהו דעת מו"ר שם בתורת אביו
ז"ל שכתב ע"ז מיהו אם המוכר בפירוש כו' ועד"מ ס"ק ומ"מ כתבתי שעם הרי"ף והרא"ש והעיטור לבפעמים לפי דלות הדיין יש לסמוך אם פתחו
עליהו: יט ואם היה דבר אחין לו קנבה כו' בגון שלית ואלוק וכיולא בו שמכרים בתחומ': פתחו לו ואם
לבעל המעות וכך העלה הרי"ף ל' נאון הרמב"ם שם ומיומרא דרב נחמן אמר לבה בר אבוה וכרי"תות מעמיה דר' יוסי וכלמעוקי ה' לרמי בר חמא
והלמסיק דב פסק שם הלכתא וכו' בתוכות דף כ"ח ע"ב והכל

טורי זהב

יודע כו' המ"ל הקשה מזה לתרלה תקלה בפי' לא מהני כלום וכפי' רש"ל מפמע למהני כתרלה לכ"ע ומוקי לה דהכא אומר שבפי' חזר בו קודם
המקח ואמר לעצמו הוא קונה וקשה דהא אינו כאמן לומר כן דהא בשתרלה תקלה לקנות ביחד דוכה לבניהם הוא מעשה דהוה כמו מנבים מכילה
לאבירו המבולר מהדדי בס"ק דס"מ כשם דאלא"ה ומנבים מכילה פסק בסי' רס"ו כו' דאינו כאמן לומר לעצמו' אחרי כעולה בידו ואי'
מיירי הכא אחזר בפירוש בפני עדים הא מעשה הוא ות"ב לפתנו וכמ"ל אם מחלק בין בתרלה בהדיא ל' הוה דסי' רס"ו ולא מתיישב ע"ב לא בלא ועל
בעיטור עצמו מדיה דהאי דאינו דהכא לא מהני לא מהני בתרלה תקלה מ"מ מהנבים מכילה דל"ל למיירי דלית ליה מעות ע"ב לא מהני בתרל'
דלא דמי לאבירה שאפשר לו נ"ב לנבותה כמ"ש המרדכי פ"ק דב"מ בשם רבינו מ"ש כאן בסיפא אבל אם מקבלה בתעות ראוכן כו' ולא אמר אבל אם
היה לראוכן מעות אורחא דמלתא נקט כל שם לו מעות מוכנים על אלקו ות"ב הוא מלוה על רבינו' להוה ר"ל בתרלה בפי' רס"ו דמהני בתרלה אפילו
כאין לו מעות ודעת רמ"ל בזה כ"ע ולענין הלכה ולאי בקשיבן דמהני בתרלה כמ"ש ס"ם רס"ו:

סעיף ו' הי"ח השער קנוב פי' בגון דבר שמוכרים במלה והוסיפו לו ר"ל ומ"ש מ"ע דלפי דלות הדיין יש לפסוק הרי"ף והרא"ש ושם כתב ובלמ"ד דכן עיקר

(ז) ואפי' אם בתרלה כו' עיי' בסמ"ע ס"ק י"ג שכתב
דקשה לדקיין ס"ם רס"ו שם מסיק דלכ"ע אם כתרלה מתחלה
לקנות לבניהם זכה לבניהן ול"ל לחזור בו ועוד דמסיק מוה"ם כו'
עכ"ל והנ"ל תירן דכאן מיירי אלא עבו בוניהם מעמל נאור חלא
דברים בעצמא אי"ל בו ביחד לא
אמר הייקן יקנו ובכמה יקנו
אבל לקנין מיירי דעבו בוניהם
מעמל נאור אין ומה אם
כתבתו כו' אם היה לראוכן
מעות כו' ע"ש עוד: (ח)
כתן מעות לבניהו כו' עיין בתשו'
מהרש"ן בסון מי' קל"ח דף קח"ג
ע"ג ובתשובת מהרי"ט ר"ס קי"ו
ובתשו' ר"ס כהן ס"ב סימן קי"ו
קי"ז דף פ"ג וס"ג סימן פ"ד
ס"ה ס"ו ובתשו"ן לב ס"ח דף
ק"מ: (ט) הפסד הוא לבניהו דוק'
פחת יוקרה וזולה אבל אם אירע
לו אונס והאונס לא בא מחמת
הבנו שבנבב ובאבד ואין לו אונס
אבר להבנים מהמצלם פטור
הבנים תנו מכי"ע סי' קע"ט
וע"ש ופשוט הוא: (י) ואם
היה בהם ריוח כו' ודעת כעל
מתיבות ובעל העיטור דחולקים
אפילו בדבר אחין לו קונה בין
שמוכר וכ"ב הכ"ל פ' הנוזל בשם
הרא"ה וכן כ"ל עיקר בס"ם
ולע"ג דקי"ל כר' יודא דאמר
אינו קונה מ"מ בין שבנבת
הבנים שמוכה הריוח חולקין אף
שרבו הפוסקי' הלא המה הרי"ף
והרמב"ם והרא"ש ורש"י ותוספו'
ואלר פוסקים שפסקו כהשור
והמחבר אך מ"מ כ"ל דיכול
המוחזק לומ' קי"ל ככבל מתיבו'
וכ"ה הרא"ה וכ"כ מהר"ר יוסף
ן' עזר' כתבו' ר"ל בהן ספר שבו פי' קי"ו דף פ' רים ע"ג דיכוב
המוחזק לומר קים לי בהני דבוותא וע"ש • עיין כתבו'
מבי"ש בשלמות הבנים פי' רכ"ו וח"ב סי' כ' ון"ג וקע"ט
(יא) הריוח לבניהם כו' כשבלמו מעמנית שבר דאל"כ
הריוח

ח שם ס"ל
• בעור כתב
לדעת דרלוכן
וכתב הסמ"ע
דלאו דוקא
קאמר אלא
ר"ל אם נתם
סתם ומסתמא
דעת המוכר
לאקנוויי לבעל
המעות
ט מחשבה
לאה את
המכילה ומ"ל
תנה לי וכו'
ב"מ דף ט'
ע"א ושם בגמ'
דף י' ע"א
• עיין ס"ם
רס"ו שכתב
שם אי"ל
אריך לחלוק
ולענ"ד
דהכא מיירי
שאומר בפי'
לדעתא דהכי
מעמנית
דקניתי' שתהיה
הבחורה לי
לבדי ושם
מיירי שקנה
סתם וכן
משמע מתם שם
דהוי כמנבים
מכילה וכו'
יו"כ לעיל
ברים מיין
קפ"ב בהגה
ב שם פ"ו
וכ"כ
הרמב"ם
בפ"ח מה'
שלוחין דין
ה' מבריותא
הנתן מעות
לשלוחו ושוו
ב"ק דף ק"ב
שם למנבים מכילה לאבירו למיירי ג"כ בהנביהו סתם מ"מ שם בכ"ע אם שיתה קדם למצליות' או שכתבה בתחלה לראוכן ע"ב
מעות שהיה יכול לקנו' בו זכו בו בשמעון מאחר שחזרה אלא חזר בו בשע' קנין כן ל"ל לאיסב דבדברי המקומות הכ"ל אלא
יסתרו אהדדי ובניהן הן המחדלכי כמ"ש ל' ס"ם רס"ו וכתו שכתבתם שם ועמ"ש מזה עוד שם: יד ואין המצלם יכול לחזור בו'
פה ענין בפני עצמו ולאלעיל אלא ול"ל כל מ"ש עד הפה מיירי בחזרת הבני' אבל המצל' בעונם אינו יכול לחזור בו: טו אין שם וכתב
לסחורה בין לאכילה כו' עפ"ר שם כתבתי דל"ס לחפוקי מ"ד דהבני' קנה בשבו' להיות הרא"ש חילוק בין א"ל
לקנות לאכילה דמקרי שנו מקטין לעורין מאס"כ בא"ל לקנו' לסחורה ע"ש: טז ואם היה בהם ריוח כו' בבר בתפחר בסיפון דקי' כר'
קע"ו דבני' ושתף המצל' ידן על התחתונה דאם הבני' יכול לומר אם לא אבית לא היה בה הפסד ואם הרוו לחמנע יהוה אין
בפי תנאם: יז וכן אם אבדו עם סחורה וכו' גם בפי' קע"ו בתבאר דין זה לענין אותפין ע"ש ס"י: יח הטע' קנוב ורוצא חילוק בין
כי' בגון שחוכרים בשר או יין במדה או במשקל וקנוב ועומד כך המד' או המשקל דרך משל בדוכר ובשתן המוכר להבנים שבי מחלה לאכילה בין
ל' בדוכר מן הדין היה הכל להבנים אלא בין דבסת' ההכח' בהבנים ע"י מעותיו של המצלם אמרו מ"ל שיתלקו בהדדי המוחר והאי לסחורה
מעמה כתב הרי"ף ורא"ש והעיטור וכתב הר"ן דאינו' אפי' אמר המוכר בהדי' שאותן המות' לבבנים אפ"ה חילקין אבל רש"י כתב ולעולם הוי
הטעם משום דיש להסתפק למי נתן הבותן המוכר למצלם או לבנים מ"ה חולקין וכתב הרמב"ן שטעם זה הוא נכון וזהו דעת מו"ר שם בתורת אביו
ז"ל שכתב ע"ז מיהו אם המוכר בפירוש כו' ועד"מ ס"ק ומ"מ כתבתי שעם הרי"ף והרא"ש והעיטור לבפעמים לפי דלות הדיין יש לסמוך אם פתחו
עליהו: יט ואם היה דבר אחין לו קנבה כו' בגון שלית ואלוק וכיולא בו שמכרים בתחומ': פתחו לו ואם
לבעל המעות
ל' נאון הרמב"ם שם ומיומרא דרב נחמן אמר לבה בר אבוה וכרי"תות מעמיה דר' יוסי וכלמעוקי ה' לרמי בר חמא
והלמסיק דב פסק שם הלכתא וכו' בתוכות דף כ"ח ע"ב

*כתב הרמב"ן בתשו' סי' ע' קכל שאינו לת לקוחן לשליח בגבוי' אחם ולפרוע לעכו"ם והעכו"ם ההכו' משלו מעות הקכל כו' ופכק שהכל של ראובן פמ"ע בס"ל מ"ל מ"ל מ

וש"ל בפני עצמו וקנה בכל אחד כוכתיו בפרוסה ומרוסה לבד לא אוליכן בתר דעת השליח ולא כמשמעו המור דנם בזה הולכין ב זה אחר לבד המב"ם אחר מעשה השליח והטורכת' תחלה דעת אחרת אלא אוליכן בתר מעשה השליח כלל אלא בתר בעלי המעות אם כתבו שם כאותה להשליח המעות מעורבים לו כל ש' בפני עצמו ובכסף כתב דעת הרמ"ם וסכן פירש"י ומ"הפסק המחבר ג"כ כוותי' • ולפי מ"ש מוסרת עצמה תכון שמ"ם המחבר חלוקה האחר' ז"ל היו המעות של כל ש' מרוריס כו' ל"ל שהיו כן מתחלה בשעת בתיכה ונם לבסוף בשעת הקנייה עיין בסמ"ע ועל"ר : ב מיהו אם פירש בהדיא על"ר שם כתבתי דאלי העור ומשמע דהרמ"ם אינו מחלק בין היה כן כמשכנתו לפירש בהדיא ולפ"ז לא היה לאור"ם לערב הדברים אלא לכתוב כן בשם י"א דהוא דעת ר' יצחק בלשון שאותה עיין שם ודוק : ג אין כופין את המוכר עפ"ר שם מפורש דמייבי אמר' אומר עשה לאה כתב תחלי בשם לוי מעשה הוא אים תקיף ואם יאלו על הדבה מעבעבי ירלאם השטר שלל לוי התקיף הוא וירלאו מאנו אם"ם לא אהני כל אלא התנה תחלה : ד אפילו לא אמר כן למוכר פי' לא אמר ליה שע"מ כן קונה : ה אלא שאמר לעדים כו' ע"ל ס"ם שם כתב העור והמחבר בטעי' כ"ו הלאי דינא לענין שטר הלואה ושם כתב נ"כ הדין אם בא לוי ואוא שכמעותיו ואתה אינה לתודיה

לאלי"כ תקצי דיוקא דרוסא לבסיפא בהרמב"ם עכ"ל וכתב הכ"מ ונכון הוא ג נ"ו בפ"ב מה' שלוחין דין ה' הנוחל עמים דף ק"ב ויק"ג ובלמפרש לה אחרי שם ד בגמ' אמתא בשם ריש גלותא פי' כדי שלא יבאו עליה עסיקין בשיטעו שהיא אל לוי שהוא אדם גדול ה עור סעיף נ' שם בגמ' בשיטא לא סריכא וכולי

טורי זהב

כמו שעלה על דעת ר"י אלא המשך לשונו כן מתחלת הסי' ואם כל ש' נתן לו לדור בשבו ובשלרו כך וכזה ולדק לשון רבינו שכתב לשון שקונה במעותיו היינו שבשלרו מפורלים בשעת הקנין כמו שהיו לו הוא שלו ולא אולינן בתר מתשכות הזשלח לקנות לבולם ואם נתנו לו מעורבבות כתב זה בדרך לא זו אף זו לא זו בשעת בתיכתו בעורבב בשיטא דהוא לבולם אלא ריש בזה פלוגתא אם חזר בשי' והכריע בהר"ר יצחק' דאמרים מהני דלא בהרמ"ה אבל הרמב"ם אפשר שמולה בזה ואף זו שאמר' ערבם השליח מהני כאלו ערבם מעוקלא וזה קמ"ל במה שהביא לשון הרמב"ם כו' אבל לענין מרוריס אין שייך כ"ל בנותנים ובמ"ש ובלב"ל ברור :

סעיף ב' ולא עור כו' זה דעת הרא"ש ורבינו אבל הרמב"ם לא כתבו ותמה עליו ר"י בב"ע ובלב"ל דאף שהאמת כן הוא דלבריו נ"ע מ"מ בראה לבאן לא ס"ל להרמב"ם דין זה אלא ס"ל גילוי מלתא תחלה בעינן שיהיו קונה לעצמו וז"ל הרי"ף ואם אינו אתה אלי לעצמי קניתיה ולאחר זאת תכתוב לי שטר מכר בשמי כופין את המוכר לכתוב שטר בשמו ואפי' אמר לעדים בפני המוכר עוד שטר אחר תכתוב על שדה זו מחייבין את המוכר לכתוב שטר אחר על שמו בראה ברור דמ"ל ואפילו אמר לעדי' וכו' הוא ג"כ בדרך אזכר תחלה שמלה לפני המוכר שאינו קונה לעצמו אלא דקמ"ל בסיפא אפי' לא אמר למוכר עצמו שיכתוב שטר אחר אלא לעדים אמר זה דמהכי כיון שנעלה תחלה בפני המוכר שאינו קונה לעצמו דאלת"ה אלא בעדים א"כ גילוי מילתא א"כ אם אמר לזה אם אמר למוכר תתן לי שטר אחר בלא גילוי מילתא ולמה הולרך בריש גילוי מלתא אלא דמפרשים וברא"ה שהרא"ש דעת הרמב"ם כמ"ש המחבר לאזכו וכוונתו על גילוי מילתא שצריך עכ"פ לדבר שלא בקנאו לעצמו ויש לתמוה על הרמב"ם למה לא כתב כן נם בהתא אפי' לא אמר אלא לעדים שיכתב שטר אח' כמ"ש הרי"ף והוא בהדיא בגמ' ויש קצת ליישב אלא אפשר להאריך אבל מ"מ מזיכן דגילוי מילתא עכ"פ בעינן אפי' להרמב"ם וכך פי' רש"ל להלכה כרמב"ם דגילוי מלתא בעינן מיהו בבא בני ולא צריך לא אמירת שיכתבו שטר אחר ובלא"ה שנם הרמב"ם ס"ל שצריך לזכור נ"כ שרוכה בשטר אחר דע"ז ולבלק לשון והתנה דאלי"כ לא שייך לשון תבאי ולפי מ"ש צריך לפרש אם כתבה המחבר ולא עוד כו' נ"כ בדרך זה לבומר תתלה בתב לשון והתנה דאינו שצריך תבאי שיכתוב לו שטר אחר ונם בגילוי מלתא שאינו לוקח לעצמו ע"ז כתב שאפילו מתנה עם העדים לבוד ואינו מזכר לשון נוכח למוכר מ"מ מהני כיון שיש לו גילוי מילתא תחלה וכבלב"ל להלכה אאין כח לבוף למוכר לכתוב שטר נגד הרי"ף והרמב"ם ובעינן תרוויהו גילוי מלתא ונם תבאי אלא שהתבאי מהני אפי' אחר בפני עדים כמ"ש • ע"ש בחב"ה ואם קנה קרקע תחלה הגיה זו אין בילו ליישבה ובעתיק המקור דאי' בס' הביעור אחלה לבאינו אחבי כיון שקי"ל דבשיטן מקנה מלוקח ראיכן דזכין לרשע משמעון על שם לוי ולוי לא הרשו וכתב שטר על שם לוי שהיה בתרמה וכיון שראה שמעון שלא כח לוי חזר בו אפשר אלא הקנה לו כלום מהו ואפשר שאינו יכול לחזור בו כדמוכח מהא דאמרינן הלוקח שדה בשם שבינו לוי כופין אותו לאלן לחזור בו אלא אם הרשאו אלא עבד אלא ואם כח לוי ואחר בטעות קנה הדין עמו ובוכרים עכ"ל • והעתיק זה הנהות מרדכי רק ששינה הנוסח קנת דנמקום שכתב בתרמה כתב בתרמה ובמקום הקנה לו כלום כתב הקנה לוי כלום ובמקום אם כח לוי כתב ואם יכח ואמר כו' וכ"כ העתיק כמו בהנהות מרדכי רק בסוף העתיק כי בטעותו קנה ושם כתוב בטעות קנה והנם משמע מלבדי דמ"ל כאן אחרי מיירי אקנה תחלה בשם לוי ואח"כ אמר אלעמו קנה אם היה הקנין בטעות לוי לא יוכל המוכר לחזור בו ומשמע אלמדו מ"ם הנהות מרדכי בסוף ואם יכח יאמר בטעותו כו' ואל"ל לומר כן דאם קונם אם בלא לוי ולא יוכל המוכר לחזור בו ומו מלי תלוי מכירת שמעון לרשכן בטעות אינו אלא התשובה עצמה מסוסרת כו' ולא עיין בביעור עצמו שכתב שם ואם יכח לוי אלא בהנ"ה מרדכי קיצר מילת לוי • והנלע"ד לפרש דאם לאמרינן בגמ' הלוקח שדה בשם שבינו אין כופין אותו לאלן לחזור ובדרוסו בתחלת הסוגיא אין הלוקח יכול לכוף את שבינו אחזור ואחזור לו דמשמע עכ"ל קנה שבינו ונקשה במאי קנה אי בקנין סודר אל זה הא אמר בגמ' כפ' דהכב בבליו אל קונה לבשלה לי לקונה דלהו' מקנה קונה מאנו כלי כי היכא דלהו' ולקנו לי' בקפן והכי אמרינן בהדיא שם אלא דהנאוכים תקנו בסודר אל העדים כמ"ש רבינו סי' קל"ה והעדים הוין אינו אינו אל הקונה ואמן אין שייך לומר כן דהא לוי לא אוויבא אלא לזה בבלמא בתבה דמסתמא כיחא לוי שיקבל וכו לאלם אלא בפניו תשל"כ בתבר לאחרות לא אינטריך לי' לאזכין אלעמו אלא ובכ"ב רמ"ל בסי' ס"ג וע"כ ס"ל דמייבי אבתן לו הבלא המעות דבאן לא בעינן לשון דעתו כמ"ש רבינו בסי' ק"ן דאם אל מכה ותהא הבלה לבלוי קנה אותו פלוני אלא דאלא"כ צריך שיאמר הקונה לאזכר אדם קנוי' לי בתה אבתן לך פלוני ובשוט אזה לא מהני בקנין סודר בתה שיאמר אל"כ שיקנה לו הקנ"ם אבעשה בבר אלא בפנינו בבבר הדר סודר לאחרי' כמ"ש סי' קל"ה ס"ה מבא"כ בטעות אינו עדיין תחת ידו יכול בהקנות הבלה אל"כ על ויליסם ובפ"ו יתפרשו בבדי הביעור שכתב בבלה כיון דבעינן מקנה מלוקח ל"ל כלא אל קונה כבפרוסות אל"ה אם לוקח ראיכן בלי הרבלת לוי ומשמע דהמוכר רוצה לחזור כיון ברוצה אלא בא לוי ומתוך זה מבנים אלא עבאו אלא"ב רוצה לחזור ולא הקנה לו הקנה לא הקנה כלום להמקנה מבלוי ואל"כ לא הדר המקנה להקנות לו ובשיב שאתון הנתרא דלעניל מוכח שקונה לוי כמ"ש לעיל אמשון לחזור ובהיינו ע"כ בטעות כמ"ש בסמוך ומה"ה סיים כאן ואם יכח לוי ואמר בטעות קנה לאיכן ובזה אל"כ דעת הרוכה כמ"ש בסמוך ולא לא יוכל אמשון לחזור ובו"כתב הדין בזכיהם שדלרוכו אל"ה אם אמת כן בטעות כן הוא אי אל אמת כן שקנה בטעות כן הוא אי מדרכי בלי ספק ודוק אחרת כמו שעלה על דעת הנאוכים רמ"ל ומ"ע בזה ונם עיקר הדין שכתב רמ"ל לא ולדעתי לסוף לדעתו דהא קא עסיק בדינא דהמוכר אלא יכול לחזור בו ומלי מוכחת לן בזה שהטעות אל לוי ולא כתבוהו דלאוכן לא יוכל לחזור נגד לוי כיון דקנה בטעותו קשה מ"ש בחמת כיון דלא עשאו אלא ולפי הבלה אאין לחוניא דבר הלכה מתוך הגה"ה זו כי אין בתוקה ואין לא ביאור :

קפד (א) אם פירש שהיו כך בהדיא שקנה כו' מתחלה עיי' בב"ח שכתב בא"ם שהיו בשעת בתיכה מעות אל"כ מרוריס בבדם אף ונם לבסוף שפי' שקונה לבולם לא קנה אף בשעת הקנייה לדעה זו עיין בתשו' ר"ם כהן • כתב ס"כס"ו : (ב) ואמר בסב"ה לאו לשמעון לעצמי קניתי כו' ע"ל דוקא • בכל סי' ס"ט ועיין בס"ג ס' הנוחל שאינם קמא ובבעל התרומו' שער כ"ח : מעורבים לא לאלן דוכן זכן אבי' לא

ד אפילו לא אמר כן למוכר אלא אמר לעדים תחלה בפני המוכר יש לכם לכתוב לי שטר אחרת אחר על שמי כופין אותו לכתוב שטר אחר על שמו : דמלתא בקמא הנה דכל שאינם מעורבים לר

ה אלא שאמר לעדים כו' הדין אם בא לוי ואוא שכמעותיו ואתה אינה לתודיה

*כתב הרמב"ן בתשו' סי' ע' קכל שאינו לת לקוחן לשליח בגבוי' אחם ולפרוע לעכו"ם והעכו"ם ההכו' משלו מעות הקכל כו' ופכק שהכל של ראובן פמ"ע בס"ל מ"ל מ"ל מ

לחלבים וכמותר לכל הוא חזר מיהו הבריר ביד הבוקח וכדמסי׳: טז הרי זה מעביר על דבריו דכיון דקי׳ל מכור לי בית פתתים נילה דעתו שצריך מעות כדי בית פתתים ונתת המכר לו בית סלה ינשרך למכור גם בית סלה אמרי׳ ונמצא שרכו עליו שטרות המכורה ולא ניחא ליה לחיבא בזה משום׳כ אם מכרם יקר בפעם א׳ דאז היה מכרם שניהם בשטר אחד: יז מכרה לשנים מתכרו בטל הכ׳ כת׳ דלגיר׳ ר׳ת ורי׳ף אפי׳ מכרן להן בשטר א׳ מקרי מעביר על דבריו דהרי קפיד ואתר לאחד דגילה דעתו דלא נים׳ ליה להיו׳ עמה עם הרבה בני אדם לבא אמהן בדיבה ודיינה אם יכה עליהן ערעור וכתב שזהו דלא כת׳ם השור בשם הרי׳ף ועל׳ר שם כתבתי דהשור ס׳ל דגם להרי׳ף דינא הכי ע׳ש: יח ולא פי׳ ר׳ל שלא פי׳ דבריו ואתר מכור לא׳ דלא א׳ל סתם מכור שהה שני: יט אם כשמכרם בב׳ שטרות אמרינן דעת ר׳ת דאם

קפה

א ע"ל הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין ד"ן ו' והכילו הטור וכתב הכ"מ שנראה שנלמד מתוכי' דכתובות דף כח ע"ל אלמלי שהיתה כתובת' מלתיי' ומכרה שוה מלה וכו' יש לדמות כן שהרי היה דומה לסרסור שטעל שכר פעם היה נהנה במכירה זו שגובה כתובת' ולחריכן התם דבר אחין לו קנבה הכל לבעל המשת שם עצ ב טור ס"ג בשם הרשב"ם בפרק חלמה כיאוניות מהם דלחריכן שם דף כ"ח ע"ל מתן שם ליך וכו' וכתו שפי' רש"י שם מתן שם מתי קבלת מכירה זו לא מכ"ד ולא מיתומין וכו' וה"ה לחריכן כן לשלוח וכ"כ לעיל פי' קע"ה סע"ו ג כ"ג לב"ו בסעיף ג' כיון דתפיים לקוכן בהליה לית דין ולית דיין דקנס ולהיכו לחזור בו ד' מקרי"ק בשורש קנס מתק"ל ה"ל הרחב"ם שם ז' ובוליר הכ"מ טעמו שכיון שהיכו מכחיש לת שחנן לומר שלא מתכר לת מכר חלת שלוחה המשל' מתמ' חל' הרחב"ם פ"ב משלוחין והניחו הטור פי' קפ"ב ס"ו ובש"ג ס"ב ודוקא שהודיע שהוא שלו מלוכו אבל לא הודיעו שהוא שלוחו מכר חלת מכר המשל' ולא יקפיד המשל' ויקיים מעצמו ולא הרחב"ם פ' ל"ם דהעיק' הוא שלריך להודיעו שהוא שלוחו שלו פלוני דוקא וכן משמע לי' הרן פ' הלים מקדש ולשון המרדכי שם ז"ל תשו' הרשב"ם פי' קפ"ב ודוק בפי' קפ"ב ס"ד דהמע"ה לא"ל דהכא שהחכם מבורר בעין שהוא שלוחו הלוקח ולא הלוקח ולא יקפיד המשל' הוא שלוחו הלוקח ולא יקפיד המשל' הוא שלוחו הלוקח ולא יקפיד המשל' הוא שלוחו

לבעלי אע"פי שהצליח מכחיש למחוכר ולא אר שכר אי"ל למכרו הצליח כיון כע"ח שהוא נותע בדבר הא"ל זה אל המוכר ולא נפ"ל ליתנו כל' ספק ולא ספק מוליא מידו ולא ועפ"ם כמיוך ועפ"ר : י לו שלמה כל' ותזר בו פי' שלח אי"ל בפי' לב' אלא בתרלה כל' כנכח הצלח ואי"ל שהכרו כל' : יא וחזר בו אחר שקניתיה לו ראשות למכרו כל' וחזר בו עתה שרוצה שקניתיהו ועפ"ל מ"ם עוד בע"ח : יב אפי' אם חוזר הסרסור הראב"ד מפני בעצמו דיאמר הלוקח קנוני אתם עושי' עלי עכ"ל . וכפרים כתבתי עוד דיל' דעצמו הוא דמ"ל בהרמ"ה כתבו הטור והמחבר בסי' קפ"ב ס"ד דיכול הלוקח לומר הבא לי ראיה שלא עשאו שלוח כיון לתיקון כיון לעצות והמע"ה . ואם שהצליח מודה שלא אי"ל למכרו בע"ח ראיכו כאמרו עלי הצלח . והרמ"בם דס"ל דצריך להחזיר אפסר דס"ל דלא אמרינן הכי אלא בשלח כיון לעצות כוטל שכר בעלותו דמשתמ' אלא מתעסק בשליחות אם לא שיאמר לו כיון לתיקון כיון לעצות דאל"כ מה לו ולהרה הזאת להתחייב להמצ"ל אם יעות משא"כ סרסו דעשה כן מפני שכר סרסרותו ועי"ל דלא שייך זה כ"א כיוהה לו שכתן לו למכרו בלי קפה משא"כ בזה שאומר בהדי' התמיתי עמו שלא יתכהו אלא כל' : יג כל סרסור שהודיעו כו' אלו דיב' לא קלי אלעיל המיריבו אל"ל למכרו כמלה אלא מיירי בנתנו לו למכרו מתם וכדמסיק וכתב שהרי לא פסק לו דמי' כו' : יד בסי' קפ"ב סע"ד כדין אלא ע"ש: לחזור בו ע"ם ודוק : טז וי"ל דוקא אלא אמר כו' הטור לא כתבו כל' פלונתא אלא בכל' מי ומילתא בעצמו הוא והכל אוכים בו וכמ"ם בפרישה ע"ש . אבל מלשון מוה"ם כאן בהג"ה ובל"ח משמע דיש פלונתא בדבר ולי"ל אפילו אמר שוה מלה בל' אינו יכול לחזור ועפ"ר ובכלי' : יז אבל אם אי"ל מכור כו' כמ' הכ"ל ע"ו דמתחר לומר לדוקא כשמכרו בעצ פחות לו מעצ יותר ממה שהו"שה לרוב' דעלמא הוא דאינו יכול לחזור מן אם מכר בפחות הרבה לא אמרינן כיה מה שעשה עשה : יח אפי' בשעת הליכה חייב כו' וי"ל המרדכי ותע"ג דלא כתי לא מכ' האמן ומאן לא ישוב שכר אם הוה ש"ם כו' וכת' אפי' בהליכה פי' וכ"ם בחזרה והיינו לאחר פתם כשאבר מכר האמן ולאבתי מידו המעות דבמבר ש"ם דהא מיד שמכרו דמי מרתתו קנוב לו מהמוכר ולי"ל לבטל כלי ע"מ לאמכרו כו' לבסי' קפ"ו ס"ב דחייב אפי' בחוקמנו אפי' בחזרתו דהתם אין דין עליה עליו אלא דין ליקח שבאלם מהאומן בכך וכך כדי להתבר בו : יט ויש בע כמה היה שוה כו' שם במרדכי כתוב דא"ל לאומן ליבע בהיה תקוע הלכן יפה דאין כשבעין בשעת אמת : כ ויפרע אחר דקדק לכתוב אחר ולא יותר אף אם היה משכון על עכו"ם והעכו"ם שמוהו כיותר ומהאומן לעולם בסי' ע"ב ולקחן בס"ם שע"ח בסי' כ"ב בסמ"ע בתכרו שבע' ע"ש : כא פשיעות היא כו' דין זה כתב מו"מ ג"כ בהג"ה בשיטן קפ"ח בסי"ח לחזור בו אין הלוקח יכול וסם הוסיף בכל ח' ל"ל ואם אמר אשכיבו אבל פלוני והוא כופר חייב לשלם דהל"ל לחשבנו בעדים ואם כו' וכ"כ הכי' וכרלה דהמשמת הסופר הוא כופר והוא אמר קיים לאשכיו"ק ולקחן בסי' רל"ח כתב הטור והמחבר ג"כ בדין ש"ח דכל אומר לא לחזור בו ידעתי אבל הכתתיהו הוי פשיעה וחייב לחזר ליה לגלע : כב ואם אם אמר לסרסור שיאסרן אבל עכו"ם * כלומר ואם"כ מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר דשכר עדיו הוא בוטל כ"כ רש"בא ל"מ בס"ם י' : כג פטור הסרסו' שהפקידו אבלו למכרו דהוא בעצמו אי"ל בעשה בעיל בעיל דעיל בעיל כיה לוכסי וגב' בעולבא דנגא לוכסי חייב כו' וכתבו הטור והמחבר ג"ם והמ"ם אם לקחן בסימן ש"ג בדין ש"ם ע"ש : כה הדלכן הוי כמו סרסור כו' עמ"ם מו"ם עוד מדין שלכבות לעבל מימן פ"ו ולקחן סי' רס"ל : תקשה ע"ו אם שוה ק' והלך ומכרו בכ' וכי יעלה על דעת שבשביל אל"ל מכור בכמה אתמלא שהמכר יהיה קיים ודאי לא כתבון אלא לטעם פחות מעצ יותר ג"נ אם זה אם הדין הוא משכון בס"ם דס"ב ד' פ"ו ע"ל בשבלה מחבית בשבלה לסרסור וכפי' התוס' אם בשם ריב"ם שהיה סרסור אמה כדרך כל הסרסורי שמודלי' בשכר וכו' וכנון אלא היה מתמת לוכם אלא ע"י אלא מהר יפה ס כ"י בשם המרדכי פ' לחומטן פי' אפי' בהליכה שעדיין לא מכרו ומה"ם בשמכרו שיש לו שכר סרסרו' ומ"ם בסי' קפ"ו ס"ב לחייב בחומכים שאני אתם שקבל לו דמים והאות אלו ע"כ המרדכי פ' לחומטן בשם ר"מ מח"ם פ אם בהרדכי לפי שהוא הנתבע צ"ל כ"ל הר"ן וכ"ל המפקיד לההוא לאפקיד כיפי וכו' דף ל"ה ע"א ק"ן אם אפי' לאחר הרי"ף שכתבו בשמו אפי' אמר משכנתים אבל פלוני וכפר בו פשיעותא הוי שה"ל למשכן בעדים שכתב ע"ז הר"ן שאינו מתחתר וכו' ובהוא תבוקת אם כתב כן הרי"ף ר וכתב הרשב"א * וה"ה אם אי"ל לאפשים אבל עכו"ם ואם"ב מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר מ"ע ש הרשב"א בתשו' מעשנה דהוי אם"ב וחייב כל שאינו לוכם נאור מהא דשלחי הפועלים דאפילו עאל בעילבא דעילי לוכסי וכו' וכרב אבדר בר הוכא אם דף כ"ג ע"ב מח"ם ת אם בתשוב מהא דס' המדיר דמתעת דמלתא כמה אלא אם יהבו ליה אפלא מח"ם * ועיין עוד מדיני שדכנו בס"ם ס"ז ובס"ם רס"ל ובא"ה סי"ב * לחומן אבל לשמעון שכר אבוב לבב' בשבילו לסבר ואח"ב עושין לחומן שמחמת ירלה בדר לו אלא יקלקל עבוטו לריך לקיי' לבריו ואע"פ אלא היה אם קנין

טורי זהב

שיעבור על דעת משלחו ובמה שאומר לו כפי' ולא בקשרנו בזה שפי' במה פשיעות על המשלח דאפשר שטעה ובבר שהשולח יסכים עמו ועבור מחלק בסמ"ע בין שליח בקנים לסרסור דסכל ולעבל דלעבל לין אם הכחשה בין משלח לאוקח מכר עבק השליח דהשליח עושה לפי דעתו כראוי ואף אם לא היה אם תנאי שהי' כין לתיקון וכו' רק שיש אילף בין מוכר לשלח היאך בעשה בזה אחרינו ולאי עושה בדרך קבוצם אחין עושין אליח לאחרים ומאחר פתן לכו דוקין אע"כ הכחשה בין שליח לשלח ובזה ס"ל לרמב"ם אלמו מאחיונים לשלח אפי' אין השליח אחמן אוקח הלוקח אחר המשלח עלמו דמי : פע"פ י' בהג"ה ובמקום אלין מנהג רש"ל כתב על דברי מהרל"ו אלו וכ"ל דבכל השלכות אמאל אחר אחר אע"ת אותיים

לו רשות למכור בחמשים יא והזר בו אחר שקניתי : הגה וי"ל דאין הקונה כרוך להחזיר לאפילו מודה סרסור לבעלי המוכר (עור כסף הרש"ל כל י) : יב כל סרסור שהוריע ללוקח שחפץ זה אז קרקע זה של ראובן ואחר שקנה הלוקח אמר המוכר אינו רוצה למכור בדמים אלו לחזיר הלוקח שהרי לא פסק לו דמים ואמ' לו מכור בכך וכך : הגה וי"ל דוקא אלא אמר לו מכור בשה שתמלא לא יוכל המוכ' לחזור בו ומה שעשה הסרסור עשה (עור בסף הרש"ל כל מ) דאולם היה לו בית לימכור וכח שמעון וסרסר לימכרו בלוי ואמר לראובן אלוי אולינו ורוכה לימכור לו ואחר כך מכרו בלוי ע"י אחר חייב ליתן לשמעון סרסרותו (כ"י בסמ הר"ן ספ"ל ק"ה סימן ח') : ז כל סרסור שאבר החפץ מידו אונגנב יח אפילו בשעת הליכה חייב לשלם מפני שהוא נושא שכר : ח ראובן נתן טבעת לסרסור למכור והפסיד האבן מהטבעת ישבע הסרסור שאינו ברשותו יט ונשבע כמה היה שוויה : ויפרע שוויה : ט להנותן כליו לסרסור למשכנם לו ואמר אינו יודע היכן משכנתים כא (יב) פשיעותא היא וחייב לשלם ק ואם א"ל משכנם ביד פלוני ובן עשה כב ואחר כך כפר בו אותו פלוני כג לפטור הסרסור : י סרסור שנתן כלי לבקרו ולא רצה המבקר להחזירו כד חייב הסרסור ת וכל שכן שאין לסרסור למכור חפץ באשראי אלא אם נוטל רשות מבעל הכלי : הגה כה הדלכן הוי כמו סרסור ואם הדלכן לוקח אינו מלמו לו מיד אבר שדכנותו והבעלי מקום לוקים לשלם על הגשוחין תלוי במנהג המדינה ובמקום אין מנהג הדין עם הבעלים

שהודיעו לאוקח כו' דאם לא הודיעו המוקח קיים ודאין בין המשלח והסרסור וכמ"ם הטור והמחבר כ"ח בסי' ב' בס"ב מהלכות שלוחין דין ג' ופי' הכל"מ ובכל' אוכים בו ובמ"ם כנתן חפץ לחזור בו אין הלוקח יכול לחזור בו אם אמר כל' פי' ומילתא בעצמו הוא והכל אוכים בו לחזור לבסרסור ובכל' : יז אבל אם אי"ל מכור כו' כמ' הכ"ל ע"ו דמתחר לומר לדוקא כשמכרו בעצ פחות לו מעצ יותר ממה שהו"שה לרוב' דעלמא הוא דאינו יכול לחזור מן אם מכר בפחות הרבה לא אמרינן כיה מה שעשה עשה : יח אפי' בשעת הליכה חייב כו' וי"ל המרדכי ותע"ג דלא כתי לא מכ' האמן ומאן לא ישוב שכר אם הוה ש"ם כו' וכת' אפי' בהליכה פי' וכ"ם בחזרה והיינו לאחר פתם כשאבר מכר האמן ולאבתי מידו המעות דבמבר ש"ם דהא מיד שמכרו דמי מרתתו קנוב לו מהמוכר ולי"ל לבטל כלי ע"מ לאמכרו כו' לבסי' קפ"ו ס"ב דחייב אפי' בחוקמנו אפי' בחזרתו דהתם אין דין עליה עליו אלא דין ליקח שבאלם מהאומן בכך וכך כדי להתבר בו : יט ויש בע כמה היה שוה כו' שם במרדכי כתוב דא"ל לאומן ליבע בהיה תקוע הלכן יפה דאין כשבעין בשעת אמת : כ ויפרע אחר דקדק לכתוב אחר ולא יותר אף אם היה משכון על עכו"ם והעכו"ם שמוהו כיותר ומהאומן לעולם בסי' ע"ב ולקחן בס"ם שע"ח בסי' כ"ב בסמ"ע בתכרו שבע' ע"ש : כא פשיעות היא כו' דין זה כתב מו"מ ג"כ בהג"ה בשיטן קפ"ח בסי"ח לחזור בו אין הלוקח יכול וסם הוסיף בכל ח' ל"ל ואם אמר אשכיבו אבל פלוני והוא כופר חייב לשלם דהל"ל לחשבנו בעדים ואם כו' וכ"כ הכי' וכרלה דהמשמת הסופר הוא כופר והוא אמר קיים לאשכיו"ק ולקחן בסי' רל"ח כתב הטור והמחבר ג"כ בדין ש"ח דכל אומר לא לחזור בו ידעתי אבל הכתתיהו הוי פשיעה וחייב לחזר ליה לגלע : כב ואם אם אמר לסרסור שיאסרן אבל עכו"ם * כלומר ואם"כ מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר דשכר עדיו הוא בוטל כ"כ רש"בא ל"מ בס"ם י' : כג פטור הסרסו' שהפקידו אבלו למכרו דהוא בעצמו אי"ל בעשה בעיל בעיל דעיל בעיל כיה לוכסי וגב' בעולבא דנגא לוכסי חייב כו' וכתבו הטור והמחבר ג"ם והמ"ם אם לקחן בסימן ש"ג בדין ש"ם ע"ש : כה הדלכן הוי כמו סרסור כו' עמ"ם מו"ם עוד מדין שלכבות לעבל מימן פ"ו ולקחן סי' רס"ל : תקשה ע"ו אם שוה ק' והלך ומכרו בכ' וכי יעלה על דעת שבשביל אל"ל מכור בכמה אתמלא שהמכר יהיה קיים ודאי לא כתבון אלא לטעם פחות מעצ יותר ג"נ אם זה אם הדין הוא משכון בס"ם דס"ב ד' פ"ו ע"ל בשבלה מחבית בשבלה לסרסור ובפי' התוס' אם בשם ריב"ם שהיה סרסור אמה כדרך כל הסרסורי שמודלי' בשכר וכו' וכנון אלא היה מתמת לוכם אלא ע"י אלא מהר יפה ס כ"י בשם המרדכי פ' לחומטן פי' אפי' בהליכה שעדיין לא מכרו ומה"ם בשמכרו אין לו שכר סרסרו' ומ"ם בסי' קפ"ו ס"ב לחייב בחומכים שאני אתם שקבל לו דמים והאות אלו ע"כ המרדכי פ' לחומטן בשם ר"מ מח"ם פ אם בהרדכי לפי שהוא הנתבע צ"ל כ"ל הר"ן וכ"ל המפקיד לההוא לאפקיד כיפי וכו' דף ל"ה ע"א ק"ן אם אפי' לאחר הרי"ף שכתבו בשמו אפי' אמר משכנתים אבל פלוני וכפר בו פשיעותא הוי שה"ל למשכן בעדים שכתב ע"ז הר"ן שאינו מתחתר וכו' ובהוא תבוקת אם כתב כן הרי"ף ר וכתב הרשב"א * וה"ה אם אי"ל לאפשים אבל עכו"ם ואם"ב מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר מ"ע ש הרשב"א בתשו' מעשנה דהוי אם"ב וחייב כל שאינו לוכם נאור מהא דשלחי הפועלים דאפילו עאל בעילבא דעילי לוכסי וכו' וכרב אבדר בר הוכא אם דף כ"ג ע"ב מח"ם ת אם בתשוב מהא דס' המדיר דמתעת דמלתא כמה אלא אם יהבו ליה אפלא מח"ם * ועיין עוד מדיני שדכנו בס"ם ס"ז ובס"ם רס"ל ובא"ה סי"ב * לחומן אבל לשמעון שכר אבוב לבב' בשבילו לסבר ואח"ב עושין לחומן שמחמת ירלה בדר לו אלא יקלקל עבוטו לריך לקיי' לבריו ואע"פ אלא היה אם קנין

הדין כיון דודע הלוקח שאם דין לבעל אם אינו מחוקים עיין בתשו' רדל"ם פי' ס"ב) אלא הודיע אמות אלא אם כמה שעבר על דעת עיין לעיל סימן כ"ט סס"ח המקח * פי' קלי' אל חלוק כ' דלעיל אם נתן לו כבר חמשים וכו' ויפרע אחר כו' ע"ל בסי' ע"כ סס"ל מ"ם ויפרע אחר לו ערלה בסי' ע"ש : שקבל כלומר וכתרלה וחזר בו כ"מ אם יפרע אחר כו' ולפעל בכיוון המשמשו המחבר להרן בכ"י מנמנס בזה ונפ"ל לדין ברלה לעיתא לחלי דיב' וכתב"ל לעיל פי' קכ"ל ס"ק ס"ח ע"ש

בכ"י וכ"ל הכריע כדברי הרמב"ם ואם מפני שעבת קנוני אל כתב הרמב"ם יחרים על מי שנתן לו לשות וכ"פ הרב כ"ם בס בס"ב מהלכות שלוחין דין ג' ופי' הכל"מ ובכל' אוכים בו ובמ"ם כנתן חפץ לחזור בו אין הלוקח יכול לחזור בו אם אמר כל' פי' ומילתא בעצמו הוא והכל אוכים בו לחזור לבסרסור ובכל' : יז אבל אם אי"ל מכור כו' כמ' הכ"ל ע"ו דמתחר לומר לדוקא כשמכרו בעצ פחות לו מעצ יותר ממה שהו"שה לרוב' דעלמא הוא דאינו יכול לחזור מן אם מכר בפחות הרבה לא אמרינן כיה מה שעשה עשה : יח אפי' בשעת הליכה חייב כו' וי"ל המרדכי ותע"ג דלא כתי לא מכ' האמן ומאן לא ישוב שכר אם הוה ש"ם כו' וכת' אפי' בהליכה פי' וכ"ם בחזרה והיינו לאחר פתם כשאבר מכר האמן ולאבתי מידו המעות דבמבר ש"ם דהא מיד שמכרו דמי מרתתו קנוב לו מהמוכר ולי"ל לבטל כלי ע"מ לאמכרו כו' לבסי' קפ"ו ס"ב דחייב אפי' בחוקמנו אפי' בחזרתו דהתם אין דין עליה עליו אלא דין ליקח שבאלם מהאומן בכך וכך כדי להתבר בו : יט ויש בע כמה היה שוה כו' שם במרדכי כתוב דא"ל לאומן ליבע בהיה תקוע הלכן יפה דאין כשבעין בשעת אמת : כ ויפרע אחר דקדק לכתוב אחר ולא יותר אף אם היה משכון על עכו"ם והעכו"ם שמוהו כיותר ומהאומן לעולם בסי' ע"ב ולקחן בס"ם שע"ח בסי' כ"ב בסמ"ע בתכרו שבע' ע"ש : כא פשיעות היא כו' דין זה כתב מו"מ ג"כ בהג"ה בשיטן קפ"ח בסי"ח לחזור בו אין הלוקח יכול וסם הוסיף בכל ח' ל"ל ואם אמר אשכיבו אבל פלוני והוא כופר חייב לשלם דהל"ל לחשבנו בעדים ואם כו' וכ"כ הכי' וכרלה דהמשמת הסופר הוא כופר והוא אמר קיים לאשכיו"ק ולקחן בסי' רל"ח כתב הטור והמחבר ג"כ בדין ש"ח דכל אומר לא לחזור בו ידעתי אבל הכתתיהו הוי פשיעה וחייב לחזר ליה לגלע : כב ואם אם אמר לסרסור שיאסרן אבל עכו"ם * כלומר ואם"כ מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר דשכר עדיו הוא בוטל כ"כ רש"בא ל"מ בס"ם י' : כג פטור הסרסו' שהפקידו אבלו למכרו דהוא בעצמו אי"ל בעשה בעיל בעיל דעיל בעיל כיה לוכסי וגב' בעולבא דנגא לוכסי חייב כו' וכתבו הטור והמחבר ג"ם והמ"ם אם לקחן בסימן ש"ג בדין ש"ם ע"ש : כה הדלכן הוי כמו סרסור כו' עמ"ם מו"ם עוד מדין שלכבות לעבל מימן פ"ו ולקחן סי' רס"ל : תקשה ע"ו אם שוה ק' והלך ומכרו בכ' וכי יעלה על דעת שבשביל אל"ל מכור בכמה אתמלא שהמכר יהיה קיים ודאי לא כתבון אלא לטעם פחות מעצ יותר ג"נ אם זה אם הדין הוא משכון בס"ם דס"ב ד' פ"ו ע"ל בשבלה מחבית בשבלה לסרסור ובפי' התוס' אם בשם ריב"ם שהיה סרסור אמה כדרך כל הסרסורי שמודלי' בשכר וכו' וכנון אלא היה מתמת לוכם אלא ע"י אלא מהר יפה ס כ"י בשם המרדכי פ' לחומטן פי' אפי' בהליכה שעדיין לא מכרו ומה"ם בשמכרו אין לו שכר סרסרו' ומ"ם בסי' קפ"ו ס"ב לחייב בחומכים שאני אתם שקבל לו דמים והאות אלו ע"כ המרדכי פ' לחומטן בשם ר"מ מח"ם פ אם בהרדכי לפי שהוא הנתבע צ"ל כ"ל הר"ן וכ"ל המפקיד לההוא לאפקיד כיפי וכו' דף ל"ה ע"א ק"ן אם אפי' לאחר הרי"ף שכתבו בשמו אפי' אמר משכנתים אבל פלוני וכפר בו פשיעותא הוי שה"ל למשכן בעדים שכתב ע"ז הר"ן שאינו מתחתר וכו' ובהוא תבוקת אם כתב כן הרי"ף ר וכתב הרשב"א * וה"ה אם אי"ל לאפשים אבל עכו"ם ואם"ב מכר העכו"ם המשכון דהסרסור פעור אף שבעל שכר מ"ע ש הרשב"א בתשו' מעשנה דהוי אם"ב וחייב כל שאינו לוכם נאור מהא דשלחי הפועלים דאפילו עאל בעילבא דעילי לוכסי וכו' וכרב אבדר בר הוכא אם דף כ"ג ע"ב מח"ם ת אם בתשוב מהא דס' המדיר דמתעת דמלתא כמה אלא אם יהבו ליה אפלא מח"ם * ועיין עוד מדיני שדכנו בס"ם ס"ז ובס"ם רס"ל ובא"ה סי"ב * לחומן אבל לשמעון שכר אבוב לבב' בשבילו לסבר ואח"ב עושין לחומן שמחמת ירלה בדר לו אלא יקלקל עבוטו לריך לקיי' לבריו ואע"פ אלא היה אם קנין

קפו

א לי הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ח ע"ח וכתבה הרי"ף בפרק השולח ב לי הברייתא לפי עוכת הגלה שנהם כלומר שיחזיקו לו עוכם שפקידים בסכלונות ג פי' רש"י הוחיל ויקן דמיה' ומשכם לשם לקיחה הרי הם כלקוחים וכ"כ הגהות שם שנם ל"ו הסכים לדברי רש"י ולשון הברייתא שמייעתו לדקן דמים עשקינן שלו לתן לך דמיהם משמע שכבר היו קנוכין ולין ודברי רבינו בכ"מ ד טור וכן הוא בברייתא בטוסקות שלפניכו והכי דייק לישנא דדבינו ה"ם ושם בגמרא ובהלכות מעשה ואתא לקמיה דרב כתמן ותייביה מעשה דלו לשכת לזכוכי' בחזרתו מי לא זכה לו קונים

ב לו הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ח ע"ח וכתבה הרי"ף בפרק השולח ב לי הברייתא לפי עוכת הגלה שנהם כלומר שיחזיקו לו עוכם שפקידים בסכלונות ג פי' רש"י הוחיל ויקן דמיה' ומשכם לשם לקיחה הרי הם כלקוחים וכ"כ הגהות שם שנם ל"ו הסכים לדברי רש"י ולשון הברייתא שמייעתו לדקן דמים עשקינן שלו לתן לך דמיהם משמע שכבר היו קנוכין ולין ודברי רבינו בכ"מ ד טור וכן הוא בברייתא בטוסקות שלפניכו והכי דייק לישנא דדבינו ה"ם ושם בגמרא ובהלכות מעשה ואתא לקמיה דרב כתמן ותייביה מעשה דלו לשכת לזכוכי' בחזרתו מי לא זכה לו קונים

(יג) ע"מ שיתפייסו ומהרש"ל בס"ס פי' לי"ט כתב דכל שדכנות סתמת כלו התנה ע"מ שיתפייס לקנין שנושין הקנס ומ"מ אם עבר אחד מהכדיס והסכו לי' לחוכיח הקנס והזיקו' שלו חייב השדכן לחזיר לו תלקו מהשדכנות ע"ב עוד :

קפו (א) הלוקח כלי' מבי' האומן כו' עיי' בתשו' ן' לב ס"ג סי' פ"ח : (ב) ואם קנה לו דמיס כו' עיין בתשובות רשל"ט סי' רי"ט :

קפז (א) הרי זה כשבע שבוע' השומרין ע"ל סי' רל"ד וס"ה: (ב) וכן הדין בטענת שומרין ע"ל סי' רכ"ל ובתשו' חכי"ם ס"ב סי'

ג ונאנסו ב בהליכה חייב ואם נאנסו ג בחזרה פטור ד אבל אם נגנבו או אבדו חייב:

ב הנשלם על מנת למכרם ואמר לירה אם ימכרו במקום פלוני או עד זמן פלוני אתן לך דמים כך וכך ואם לא ימכרו אחזירם לך ונאנסו בין בהליכה ד בין בחזרה חייב לשלם ו וי"א דהני מילי בדבר שיש לו קונים הרבה ויכול למכרו ה מיד ברמים שקצב אלא שמחזר למכרו ביותר כדי שישתכר בו ו ואם לא כן פטור ז מאונסים ואינו חייב אלא בגניבה ואבידה כדין סדסור :

הגה (ב) ואם קנה לו דמים ואחר לו כל הרווח מזה נחלוק ביניהו אין לו אלא דין סדסור

ז ואינו חייב כאומנין (בית יוסף ק) :

קפז דין שליח ששוין שאירעו לו אונסין • וכו' ד' סעיפים :

א לכל שליח ששון שאירעו אונס פלוני והפסיד כך וכך א הרי זה נשבע שבועת השומרים ב על טענתו ויפטר ואם חזר האונס במקום שאפשר להביא עליו עדים ° או דבר שהוא גלוי וידוע שהרי ימצא עדים הרי זה צריך להביא ראיה על טענתו ג ואם לא הביא עדים אינו נאמן ומשלם :

ב ג מעשה באחר שאמר לשלוחו קנה לי ארבע מאו' גרבי יין ד ממעני שהיו לו בידו וקנה לו ונמצא חומץ אמרו חכמים מנין גדול כזה שהחמיץ הקול יש לו הואיל ואפשר להביא ראיה יביא ראיה שלא היה היין חומץ בשעה שלקח ויפטר ואם לא יביא ראיה ישלם ג וכן כיוצא בזה מדברים שהראיה מצויה בהן אבל דבר הנעלם שאין ראיתו מצויה ישבע עליו:

ג ו וכן הדין בכל טענת ששון השותף כיוצא בו ד (ב) וכן הדין בטענת השומרים אם הראיה יכולה להיות אז יביא ראיה על טענתו או ישלם: הגה

(וע"ל ס"ס קפ"ב) לכן ראוכן שאמר לשמעון אתן לך ב' והו' דבר בסבלי לבלטון כדיך לקיים דברו ואם ששון לאוכן אחמת ידאה בכשיטו שלא יקבל עכיכו נגד הסר דברים שבלב אינן דברים עכ"ל והכיאו הד"מ בס"ס זה :) עד כאן הגה :

קפו א אתן לך שכר מועט ל' הטור אתן לך שכר כפי מה שהנה בו שהראה בבית תמיו שהיה תפן לשלוח לכן דורון : ב

ב בהליכה חייב דאוחיל שקנן עם האוכר לשיו ולקחן הרי הם לקוחין בידו עד שיגיע שלא יקבלו ממנו בבית תמיו : ג בחזרה פטור פי' אן האוכסין דהרי גילה דעתו מתחל' שאפשר לא יבלו לקבלו ממנו יחזירהו ליד האוחן והרי לא קבלו ולו מפוס הקנאה שהראה בו בבית תמיו הרי הוא עכ"פ בוחן לבאוחן כפי הנראה מ"מ אין לו דין שולח אלא דין שוכר שחייב בגניבה ואבידה כמו שכיר וכמ"ש והטור והמחבר לקמן ל"ס ג' ע"ש : ד דין בחזרה חייב כו' הטעם מפוס דחזרה דהלי הליכה הוא דגם בחזרתו בדעתו בבית שבאתם מידו קודם חזרתו לביתו : ה מיד בדמים שקנה כמכר דכל ההלאה אל הלוקח (דדומיא דהשולח בעינן להיות כל הנאה שלו דאז דוקא חייב באוכסין) לאוכרו ביוקר יותר ממה שקנה לו דגם האוכר היה מוכיח קוני' אחרי' בכל עת שרצה לאוכרו בקצבה זו שקנה עמו : ו דאם לא כן פטור כו' שהרי אין כל הנאה שלו אלא גם האוכרים לו סחורה אחין לה קונים : ז ואינו חייב באוכסים אחרי אין כל הנאה אלו וכו"ל :

קפז א הרי זה כשבע שבועת שומרים כו' כן הוא לשון הרמב"ם ושבועת שומרים כתב הטור והמחבר לקמן בסי' רכ"ל וס"ה דהיינו שבע"ם שנגנב או שנאבד ושלא אלא בה יד ושלא פשע בה ולא שבועת שומרים כשם הרמב"ם אלא שם שאירע בו כך וכך שלא אלא בה יד ושלא פשע בה ולא שבועת שומרים דבשבע שבועת שומרים כשם הרמב"ם אלא שם ושבע על טענתו ויפטר הראה דמיתתו כפירוחו דמי וכמ"ש בפרישה ע"ב : ב על טענתו ויפטר ואם היה כו' כלומר מדכתיב לון רוחה שבועת ה' תהיה בין שניהם ודרשינן דוקא אם אין רוחה אזי שבועה ה' תהי' בין שניהם ולוקח התובע השבועה מהכתיב ולא ישלם הם אם נעשה הדבר במקום שיש רוחה דהיינו במקום שהלכו' מצוי' ובאם בדברי הכתב כן הוא היו כתבים שהו רוחין ישלם הם אם היו בודע ביניהן הדבר מחמת הקול שהיה יוכל על הענין בכה"ג אינו נפטר בשבועה אם לא בעדים אז רוחיה : ג וכן כל כיוצא בזה כו' שהראה מטייה בהן לקמן בסי' רכ"ל כתב הטור והמחבר ז"ל ה"מ דבר דשלא היה שיכל לבל אתן דבקש אבל בדיה דאפשר שלא ע"ם ערבים מצוי' אם לתרע בו אוכסלא ולא יבינו בני אדם מצוי' עכ"ל : ד וכן הדין בטענ' השומרים כו' כן הוא ל' הרמ"בם וק"ן דבטענת השומרי' פשיטא דיוכל הכי דהא בהו כתיב קרא הכל לאין רוחה כו' ועל"ב : ה ועיין במהרי"ק שורש קנ"ה דאם מתחלה אמר בשליח לאריתך ולאמכור אחפן בכסף אשר תעריך ולא נקה מריבה ז כ"כ הכ"י מהא דבדמים והתום' שום דבר ולא המוכר מכור בכך וכך ולא אמר התותר יהיה שלך * אפ"ה הכל בשליח מאמר אל"ל מתחלה לאמכרו בכך אשר תעריך ע"ב ולזה הסכים הרב כ"ח ולא כמ"ש המחבר בסכ"ה

קפז א לי הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ג ע"ח וכ"ה הרמ"ן בס"ה ב וכן פי' ר"ח דהיינו דוקא לאוכסן הקנס והרן ג אם אינו בנתכת מעשה לקמיה דרבא ד כתב הכ"מ שיש לדקדק מזה הא לאו הכי אלא אי"ל קנה ולאו אלא לך יכול לאחר אינו לא אלא אלא לך מרעות ל"ע ה פרש"י אמת המאיר ולא הו שמת שלך הו לא קנית מומן בדמים פחותים ולא המאיר אלא ז אם ומבואר מת"ש בסעיף ק'

טורי זהב

לקמן שנושין לקנם ולוחנא אלא אלא אלא בחזרת הדרך כתיבת התנאים לא הפסיד זה שדכנות בתנאים שנוכן הדכנות אחר כתיבת התנאים : ונראה פשוט לאלף אם נתרלו אנשים בחזרת הדרך כתיבת התנאים לא הפסיד זה שדכנות בתנאים שנוכן הדכנות אחר כתיבת התנאים :

סי' קפז סעיף ג' בהג"ה ודוקא בטענת שומרים זה דברי הרמ"ה בל"ר ל"ע לפרסם כי יש להקשות מהי קשיא לבר מה מעובדא דת' דבי והא כתם שלא עשאו ושלא הוא שומר חנם ופסיר מיירי השומרין ונעתיק לך לשון התלמוד לאחר לקבלא

ה ודוקא בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא חלקו שכתב דברים הנ"ל בסם הרמ"כם כתב עליו ז"ל והרמ"ה כתב דלא אמרינן הכי אלא בשבועת שומרי אבל בעלמא כגון בטענו' פרעון והשבה כו' יעד והתנה עובדא דהתנה לרבע מלה דבי דתמרא פקדון היה אחר לו לקנות מתעות שהקפיד אבלו ולכסף אחר שקלים והיו פקדון בידו והמתינו עכ"ל • ומהלכך הרמ"ה לאוקמי התנה עובדא שהיה פקדון מתחלה ועד סוף ס"מ דס"ל דדוקא בפקדון ליכא הכי אלא בשהיה נותן לו עתה מעות לקנות לו יין וס"ל דבזה היה בשבע שקנה יין טוב במעותיו והתיין בידו היין והיה נפטר אף במקום דוחקין ואפילו אחין זה שעבי' פרעון והשבה וס"ל דס"ל דדוקא בשומרי' ועכשתן היינו בנכסים לו כאב' מידו לו כאבכו מידו לבעבו בלא בעליהן לריך האומר לחבירו קול לחבירי מה אחירא לו מאל"כ בשאר עניני' דעל הרוב אם מעשה הנה לו פרעון דבעבה בינו לבינו ואינו מוסדו אינכפור לו איבעדך לחבירא לרבים מ"ה אף אם אירע שעבה בינינו דהיה לו לחבירי הקול בהחתין עובדא דהתיין לו יין לא פלוג רבנן ואלו בתר הרוב • אלא שהמחב' פתק הרמ"כם וס"ל שנם שעבו' אחרים ושותפין דינו כדין שומרי' וכ"כ הב"י וכתבתי דבריו בדרישה ע"ש • וא"כ קשה על מו"רם לכת' דברי הרמ"ה לדברי הרמב"ם כאלו אין ביניה' פלוגת' ומכל לית הא יוש מגיהין בדברי מור"ם תיבת יוש אומרי' דדוקא בטענת שומרים כו' ואם דוקא ולכן נראה' דס"ל למור"ם דגם הרמ"כם מודה בטענת פרעון והשבה כיון דעבדי' דפרעי' ומשיבי' בנעבה ולמד כן מדבת' הרמ"כם אמעבה לחרבא מלות דוכתי בגמרא הוא"כם נראי יין כו' וכן כל כיוצא בזה משמע דקאי דוקא כיוצא בזה ולא שעבת פרעון והשבה אלא הרמ"ה הוסיף"ם דאפי' בטענת שומרי' לא אמרי' לריך לאיה כ"א בשומרי' עכשן כיון דעל הרוב יש בעלמא שעבת פרעון והשבה לא אבלו בהן • ומ"ה מוקי לתנא עובדא דוקא בשהיו המעות והיין פקדון בידו ובזה אינו הרמב"ם ועת"ש עוד מזה בפרישה והרישה:

קפח א שנם הן יכולין לחרוש במקו' בעל התבואה' ומדלא הוכרח גם לרבנות אלית להא בגר מילף מה"מ בפסא וגיטין ובכריתות' (וכמ"ש גם מ"ר קפ"ב) דרשו מגם לבקיים האלית לאתם וכתב לאיל מה אתם בני ברית ובני מבוה אף אלוחכם יהיה כן לאחוקי אבו"ם גם י"ל דאי לאו דבלמד מפסק וגיטין להיו' אלית של אדם כמותו היינו מוקמינן יתורא דגם לענין אחר הנתא דמילף אלית מאם מוקמינן יתורא דגם לזה בלמדינו שהאלית הבלמד ממקום אחר יהיה כמותו • גם מ"ר הבול והמחבר אלין ישראל בעשה אלית בעבלמא מזי לאו בני דעה כעבו"ם מהאי היקש הוא ולפיכן דבעינן שיהא המחלא והאלית בענין א' וכן הוא בנתרא בהדיא עפ"ר : ב ואפי' אחת אינ כ"ב הרמב"ם ובפרישה כתבתי דכ"ל פירושו לאבי' אינ זה לאשתו של אינ אחר ואמלין בזה לאנ"ג דבשות אחרי' אליה ואינו דומה כ"ב לחמלא ע"ש : ג ואפי' עבד ושפחה פי' אפילו בכנעני שהם בני מלות קנת ואנ"ג לבעבין זיכוי עירוב על ידן ועי' אשתו שנתן לה מזונות אינו ומ"ש הבול והמחבר בא"ח בפי' שפ"ו שאני התם דבעינן שיהו בו האחרי' שמוכה לאן העירוב שבאחר בידם ה"ל ודם כיד המוכה וכאלו הן עדיין ביד המוכה משא"כ בשליחו' דלא שייך זה הלן מוסרין הדבר ליד מי שבשלחי' אלא ועפ"ר: פ"ד ע"ב

ד ויבכם בחקת מצות ר"ל אינ"ם אינם דומי' לחמלא ישראל לגמרי שחייב בכל המצות מ"מ יבכם בחקת המצות : וכתיב ח ועל

ה שלא שלחו אלא לחודיעו פי' לחודיעו שהוא מרין לשמן : ו ולא היה לשלחו אלא עם בן דעת ודוקא בפוגלין שבשא"ח בעינן דבעינן בעל דעת ודוקא בפוגלין בעבדו מבא"ח כמ"ש הרמ"ה בלבוחית אלא בשאר ביד הקטני אין עליו לשמרו יותר מהחה עצמו שמברו להקטן ולא שלחו הקטני בידו למדד בוה להקטן מה בכך אבילה מדעת אבו מעיקרא היה ומ"ה אם היה מחזיר הפוגלין בעין ליד הקטן ולא היה רוחה לשלוח ע"י כלום ובאבד היה דמשרה מיד הקטן היה פטור הקטני ועפ"ר : ז ומדד לאחרים כו' דאם ה"ל שולח יד בשל אבו אבו ואינו בלוסנין עד שיעשה בו חזרה לאתיבוק אחיבו נגוזה : ח ולא פירש ולאמר כו' הנעם פשוט דהא אין שייך לומר לכוונתו היה לשלוח ע"י כן דעת הבא בפירוש אמר ליה יודע לשמרם לשלוח ע"י בנו הקטן : ט אלומר לאבירו מנה כו' כל' המחבר כן הוא לשון הרמב"ם שם בפ"ב דשליחין והא דחזר וכתב ואע"ג דגם הרמב"ם והמחבר דין זה כתוב שם בפ"מ ז"ל עד שבה אירי דשולח לקנות ובבא בשולח לו אחבו אלו פקדונו עכ"ל והיותר ברלה דבא הפוגלין היה אבילה מדעת לאחרם

מ"מ כיון שנשאר ביד האבו לא מיפטר עד שיבא ליד הב"ה שזה פוגלין • ולא היה מחזיר אותו פוגלין לאבילה פ"ב דהוי פטור כ"מ שם וכ"ב התוס' שם ט שם בנגי אליבא דרבנן ' אוקימתא דאבי בר אבין ול"ח בר אבין שם וכתבו המחב' בסימן שם ס"ג ב שם ממ"ם אם אלא שבר בלוחית אבילה מדעת היא ל שם דין ג' מבשבה כ"מ פ' הזוקל דף צח ע"ב אל"ל הזוקל אלבה לי ביד בני וכו' ב מהא דתנן שם בבו מבשע אפי' קטן דאבלו גדול היינו שלוחו ועוד בלמד מ"מ בסמוך דבלוחית אבילה מדעת היא וכולי • ועל מימן ע"ב מבאר ל"ל

טורי זהב

לחבירא זבין לי ת' דבו דאמרא אזיל זבין לי' לבוף אחר ובבו לך ת' דבו דאמרא ותקיפו לבו אל' ת' דבו תקיפי קלא אית לבו ויל אייתי ראיי' דמעיקרא כי זבבת לבו דאמרא מעליא הוו ואפשר ואי קשיא לרמ"ה דהא הבשבה איהי' לריך ליבשב היא אינם בשבעת השומרין דהא הבשב אהי' בשעת הקנין יין טוב אינ"ם מאי מבני הרמ"ה ע"ז דהיה פקדון דמ"ה הבשבה אינה בשבעת הפקדון ודברי הב"י בזה הבינון דבבכ"מ בשם הבשבעה ע"י שמירה מקרי שבועת השומרין ק"ל א"כ בשעבת הבבה בפקדון בתי בינתא הכא ואמאי לימה הבבה לפרשון גם דברי הבמ"ב דמוקין בזה שבתא לאלבינן בתר רובא ובלע"ד דשעם הרמ"ה דבבל מילי דפפטור אתי אלא בתחבינו בבון בפטור השומרים מתחת בתבבו ולאלי אי אפשר לומר אלא בעבה בבני רוחים ע"כ יבינו דוקא לאלי' אבל בתילי דתלוי במעבה אדם בבון פרשון והבבה דאפשר אלא אהי' רוחים בינה עלמו בפבינהם עבינהי אינבי לפרוע בינבעה וע"כ פריך שפיר מתעבה דת' כו' לפי אבראלה שם אלא אעפ"ו אלא רק לבות יין ואחר הקניי' אלא המחלא ויקבנו ואין על האלית שם שומר על היין כלל ואפי' אם החתין בפגיעתו יהי' פטור ובמלא דעיקר פטור אינו היה מבא שמקיים אליבותו ובבה לו יין טוב והי' לו לבקבו אמ"כ תיבה ועכ"ם אם הי' לו אפשרות לבשבע אקבה יין טוב היה בשבע ולמה אסק לו רבא דיבא ראיי' ע"ז דהא עיקר קלא אית' לי' אינו אלא דוקא בשם אינ בעלים האתעבקים עם היין ובבבה זה יודעים הבל אם החתין שהבבר בשמע מפיהם של בעלים ובאין ובבל האלית לומר לא היה לי אוס עבקן עם שמירת היין ועכ"ם לא היה בחן קול ולמה לא יפסר בשבועה אלא אמר אינה דשבועת שומרין ועכ"ן תיבן דבאמת הי' שומר אמ"כ על היין ואל"כ היה לריך להתעסק בו כדין שומר ועכ"ם אפשר י"ל אם אינה אבועת שומרין ועכ"ן תיבן דבאמת הי' שומר אמ"כ בזה פטור בשבועה כיון דעיקר הפטור הוא אם החתין ולזה יש פתירה מקשת דאין קול ע"כ לריך להבינ' דאינה שהים סוב תחלה והיה קשה לרמ"ה אמאי לא הוזכר בתלמוד מה שעשאו בפקדון אל היין ע"כ אמר דהא בגמרא בריש לא בוכר בבך עובדא שנתן לו מעות עבשיו על היין אלא ע"כ דהיה לו בבר מעות בידו כמשעות הלשון ויל זבין בו'

דמשמע

קפח

א לשון הרמ"כם ריש פ"ב מה"ש אלוחין מתבקנת הגמרא במציעא פ' אינהו בשלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

קפח (א) אין העכו"ם כו' עיין בטור בשלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

קפח אין שליחות לעכ"ום ויש שליחות לעבד ואשה • ובו' סעיפים :

א א (א) אין העכ"ום נעשה שליח לדבר מהדברים שבעולם ב וכן אין ישראל נעשה שליח לעכ"ום לדבר מהדברים :

ב ג נעשה אדם שליח איש או אשה ב ואפילו אשת איש ג ואפילו ד עבד ושפחה הואיל והם בני דעת ד הוישנם במקצת מצות נעשים שלוחים למשא ומתן ה אבל מי שאינם בני דעת והם חרש שוטה וקטן אינם נעשים שלוחים ולא עושים שליח אחר הקטן ואחר הקטנה ז לפיכך השולח בנו קטן אצל החנוני • (ונתן בידו פוגלין שהוא שני איסרין ונתנו לחנוני) ומדר לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר ואבד את השמן ואת האיסר החנוני ח חייב לשלם ה שאלה שלחו אלא להודיעו ו ולא הית לו לשלחו אלא עם בן דעת וכן כל כיוצא בזה :

הגה ועל הפלוחית שנתן המשלח ליד הקטן ומדד לחנוני לתוכו אם שברו הקטן החנוני פטור אלא"כ לקחו מידו ז ומדד לאחרים והחזירו לידו (טור י') ה ואם פירש ואמר שלח לי עם הקטן ה"ז פטור :

ג ט האומר לחבירו מנה שישא לי בידך בין מלו' בין פקדון שלחהו לי ביד פלוני י אפילו היה קטן אם רצה לשלחו בידו נפטר ואינו חייב באחריותו • : השולח

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

קפח אין שליחות לעכ"ום ויש שליחות לעבד ואשה • ובו' סעיפים :

א א (א) אין העכ"ום נעשה שליח לדבר מהדברים שבעולם ב וכן אין ישראל נעשה שליח לעכ"ום לדבר מהדברים :

ב ג נעשה אדם שליח איש או אשה ב ואפילו אשת איש ג ואפילו ד עבד ושפחה הואיל והם בני דעת ד הוישנם במקצת מצות נעשים שלוחים למשא ומתן ה אבל מי שאינם בני דעת והם חרש שוטה וקטן אינם נעשים שלוחים ולא עושים שליח אחר הקטן ואחר הקטנה ז לפיכך השולח בנו קטן אצל החנוני • (ונתן בידו פוגלין שהוא שני איסרין ונתנו לחנוני) ומדד לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר ואבד את השמן ואת האיסר החנוני ח חייב לשלם ה שאלה שלחו אלא להודיעו ו ולא הית לו לשלחו אלא עם בן דעת וכן כל כיוצא בזה :

הגה ועל הפלוחית שנתן המשלח ליד הקטן ומדד לחנוני לתוכו אם שברו הקטן החנוני פטור אלא"כ לקחו מידו ז ומדד לאחרים והחזירו לידו (טור י') ה ואם פירש ואמר שלח לי עם הקטן ה"ז פטור :

ג ט האומר לחבירו מנה שישא לי בידך בין מלו' בין פקדון שלחהו לי ביד פלוני י אפילו היה קטן אם רצה לשלחו בידו נפטר ואינו חייב באחריותו • : השולח

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

ג"ה הר"ן
סורס ו"מתפ"ג
ס' תשובות
הרי"ן סי' כ'
ועיין בהגהות
לתשובות
דמהרכו'
דמט"ע' וכרי'
הפועלים
ובמקרי"ק
בשורש קכ"ה
מקס"ל

קפט

א לי
העור מהלי
דחופלגי רב
זל' ויתכן
בב"ח פ' הזהב
דף מ"ט ע"ל •
דברים (סי'
שסכיומו זה
ליקח בכך
וזה לימכור
בלוחות סך) אם
יש כתם משום
אמכה ומ"מ
לגיכה דכ"ע
אין מיקח
בגיר בכך
ב"כ חרמב"ם
ריש פ"ח מה'
מכירה ב' פי'
כשמיהם
מודים דלא
לקרו פהדי
אלא לשקרי
כדאיתא
בפרק האומר
בקידושין (דף
סה ע"ב) הרב
המגיד שם

קצ

א ומשנה פרק
קמא
דקידושין
ריש דף כ"ו
ב פסו' בגמ'
שם דף נ"ע"ל
דברים מקריאין
בחליפין
רש"י דכתיב
ויצלם נעלו
ות' שדה
הוא"ל ג לשון
הטו' פ"ח ואם הכסף לבדו קונה יתגלה בסיוף פעיף ז' ד וכ"כ הרמ"כ בפ"ח מהלכות מכירה דין ד' וכתב הרב המגיד מיחדת לקידושין וכ"כ רבי
ירוחם וכתב הגית יוסף דהיינו מד"אמרינן אם ואשה בפחות משוה פרוטה לא מקניא וכמו שכתבו התוס' שם דפחות מש"ם לא מקרי כסף ה' שור מחסקי'
בגמ' שם סוף דף ו' משמה דרב אחי ורב הונא וכו' ד שם פ"ד מיחדת דרב שם גבי אשה דמקודש' ואיתיתר שם דף ז' ע"ל משמיה דרבא' וכן לענין מחוסר
וכ"כ הרשב"ם ל"ו ומה שכתבו הרמ"כ דיוכ' הנזכרים בפעיף ד' ה"ו' ובתב בכ"ו וכו' מ"ל דרבינו הוה נרוש הא דאמר רבא' וכן לענין מחוסר כמו'
לתן לו ואקדש אמי לך מקודש' מדין ערב ושעמת דרבא דלא אמר מדין ערב כגבעי אפש' מע' שכתב הר"ן דדוק לענין קידושין נמרינן ערב כגבעי וכו'

טורי זהב

דמשמע אינך מחוסר כתובה אלא הכליכה לאוד הדרי מעותי ביוקר וא"כ הוה המילא כפקר על הין שהוא תליפי המעות שהיו פקדון בידו וזהו מרוחו
בלשון הרמ"ם שכתב ואחר שקלום והיו פקדון ולא אמר הפקידו אלא דמשמע הוה פקדון כמ"ש ורא"ם דאי אחר ליה זיל קני והרי לך מעות ואתר
הקנין יהיה פקדון בידך דאז הוה ג"כ דיוכא כמ"ש אלא דלא מיירי כאן בזה כבגע"ל •

סי' קפט

ברברי רבינו
ויתן המקח מתקיים לקונה אלא א"כ יקנה לו המקנה אבל אם היה לו פקדון בידו וכיון לקנות בסכום ידוע אחר
ליתן לו לאפקיד לא קנה ואמה ראיה לרבינו לאה לא יקנה לו רשותו כמ"ש סי' רס"ד ונראה דהדברים כפשוטן דה"ק אם יש
לו פקדון והאפקיד כבר עלה דעתו שרוצה לאוכרו בסכום ידוע אלא אבל אבל אבל אינו אחר אינו אחר הנפקד אלא בידיעת
האפקיד שהוא רוצה לחזוק לעכמו אותו מקח ולא לאפקיד אותו סכום הידוע זה לא מהני שהרי אין כאן הי' אחקנה לו ועיין סי' קפ"ה ס"ב כדין
אלא ואנו ל"ל דכאן לא אייך רשות דהא כתב הרשב"ם בפרק הפפיכה דף ס"ה ארשות הנפקד אחקנה אותו אם הוי רשות האפקיד •

סי' קיז

סעיף ב' שוה פרוטה
מ"ש מ"ע בק"ח דכל אלא נתן בתורת שוי מקח אינו קונה לא הנמתי דברינו דהא כתב רמ"ח סי' ל"ח בתחר ערבוני
ייקן קנה הכל • ועוד הא גם גבי קנין לתשה בכסף בלתי מעפרון כתו לקל ריש קידושין ודה פשוט דכשאם קונה
אותה דרך כתובה לאוד לא בתורת שוי מה שהיא שוה •

קפח

(ב) בטל השליחות מכל וכל • פי' אפילו אם הפליח
רוצה להפליח אפרוטו •

קצ

(א) בכסף כולל כו' בשם פ' הלים מקדש (דף
מ"ז ע"ל) מבואר לכו היכא דאמרינן
(בע"ל סי' כ"ח) דאמקדש
במלוה אינה מקודשת משום
דמלוה להוצאה ניתנה הי"ה
הקונה במלוה אינו קנין מהלי
שעמת וכ"כ הבעל העיטור כתו'
אנב דף ז' ע"ל וכ"כ הריטב"ל
בקידושין וכתב שכן אמרו
בירושלמי ר' חייא בשם ר' יוחנן
קדושי מלוה בקרקעות לא קנה
ומשלמלין אין מוסרין אותו
לאי אפרע ע"ב וכ"כ הרא"ש
פ"ק דקידושין ועיין בפ' שנים
אוחזין בתוספות דף ט"ו ע"ל
ד"ה הלי אשרא ובתדושי מהר"ם
אילנא שם ודוק •

מעשה בא לפני בלוכן
שקנה קרקע
משמעון ולא הוזי' בה לא שכתן
לו מתרכי אים לו עד לא כלתי
הקרקע ויש שכיו לוכים לומר
כיון דשטרו אין נוכן מתון ואין
בהן דין אוכלה ושומרין ואחר
דברים אין המקח נקנה בהם
ומפקתי דנקנה המקח בכתיב'
מתרכי זו ואינו יכול לחזור בו
ולא' מתלי דנרמי' בפ' בתים
מקדש (סוף דף מ"ו) אתקדש
ריש פ"ח מה' לא בשם ר' מתי' אומר מקודש'
מבירה ב' פי' ומכמים אומרים אינה מקודשת
וקאמר אתם דפליגי בדשמואל
אומרים דלא דאמר לא לאמכרו ומוכר
אמרו פהדי ומתלו ואי כעי' אית לכ"ע
אלא לשקרי אית לה דשמואל ומכא בשאם
כדאיתא קומפלגי מר סבר אם סמכ'
בפרק האומר דעתה מיחר אמרה לא סבוק לי
בקידושין (דף לדידי ומקל ליה לאקרינו ויר
סה ע"ב) הרב מבר אשה לא סמכ' דעתיה ע"כ
המגיד שם הרי דאמרי' אשה מתקדש' במתרכי
כו' דע"כ לא פליגי אלא דלא
סמכא דעתה ומבר' דלמא מחיל
ות"כ נמי דקי"ל דבקדשה בשט"ח

קצ

א ומשנה פרק דאחרים הוי ספק קידושין וכתו אלתבר אבל היכא דלא אייך
קמא הלי שעמת מקודשת בודאי ואם כן במתכנות אינו יכול לאחול
דקידושין דכתב לבתלה בשם מוכיח זה וכתו אבתבר לעולם פ"ו פעי'
ריש דף כ"ו א"ם ק"ל מקודשת בודאי וא"כ פשוטא דא"ל בוכר קנה
ב פסו' בגמ' וכדאיתא בס"ק דקידושין דהיכא דבמבר לא קנה בשאם היכא
שם דף נ"ע"ל מקודשת ופ"ג דשמות אימעטו מקראי מבנות יאוכלה ואחר
דשדה מקרא מעטם דאין נוכן מתון ולא שעמת אייך מתי במתכנות
בחליפין ופי' מ"ה לענין קידושין ומקח ומבר לא אייך ה"ל אלא אי כיון דלא
רש"י דכתיב לה הכלה נמרו ומבעבדי בפסיוכו • מיהו אם היה נותן לו אם"ם על לבי בדמי הקרקע בחוכן אינו יכול לאוד ולאחלו לא היה נקנה לו
ויצלם נעלו הקרקע בכלל ופ"ג דקידושין הוי קידושי ספק בבה"ג במקח לא נקנה ולכתה ספיקא וכדאמרינ ליפנה דם"ם והכא בחשה קמפלגי
ות' שדה וכן פירש"י התם להדיא ות"ל והכא בחשה קמפלגי לאמר אם היה מקנהו קרקע בדמי שער זה ולא לא קנה המלוה את הקרקע דלא
סמכה

הוא"ל ג לשון הטו' פ"ח ואם הכסף לבדו קונה יתגלה בסיוף פעיף ז' ד וכ"כ הרמ"כ בפ"ח מהלכות מכירה דין ד' וכתב הרב המגיד מיחדת לקידושין וכ"כ רבי
ירוחם וכתב הגית יוסף דהיינו מד"אמרינן אם ואשה בפחות משוה פרוטה לא מקניא וכמו שכתבו התוס' שם דפחות מש"ם לא מקרי כסף ה' שור מחסקי'
בגמ' שם סוף דף ו' משמה דרב אחי ורב הונא וכו' ד שם פ"ד מיחדת דרב שם גבי אשה דמקודש' ואיתיתר שם דף ז' ע"ל משמיה דרבא' וכן לענין מחוסר
וכ"כ הרשב"ם ל"ו ומה שכתבו הרמ"כ דיוכ' הנזכרים בפעיף ד' ה"ו' ובתב בכ"ו וכו' מ"ל דרבינו הוה נרוש הא דאמר רבא' וכן לענין מחוסר כמו'
לתן לו ואקדש אמי לך מקודש' מדין ערב ושעמת דרבא דלא אמר מדין ערב כגבעי אפש' מע' שכתב הר"ן דדוק לענין קידושין נמרינן ערב כגבעי וכו'

סי' קפט

ברברי רבינו
ויתן המקח מתקיים לקונה אלא א"כ יקנה לו המקנה אבל אם היה לו פקדון בידו וכיון לקנות בסכום ידוע אחר
ליתן לו לאפקיד לא קנה ואמה ראיה לרבינו לאה לא יקנה לו רשותו כמ"ש סי' רס"ד ונראה דהדברים כפשוטן דה"ק אם יש
לו פקדון והאפקיד כבר עלה דעתו שרוצה לאוכרו בסכום ידוע אלא אבל אבל אבל אינו אחר הנפקד אלא בידיעת
האפקיד שהוא רוצה לאחזק לעכמו אותו מקח ולא לאפקיד אותו סכום הידוע זה לא מהני שהרי אין כאן הי' אחקנה לו ועיין סי' קפ"ה ס"ב כדין
אלא ואנו ל"ל דכאן לא אייך רשות דהא כתב הרשב"ם בפרק הפפיכה דף ס"ה ארשות הנפקד אחקנה אותו אם הוי רשות האפקיד •

סי' קיז

סעיף ב' שוה פרוטה
מ"ש מ"ע בק"ח דכל אלא נתן בתורת שוי מקח אינו קונה לא הנמתי דברינו דהא כתב רמ"ח סי' ל"ח בתחר ערבוני
ייקן קנה הכל • ועוד הא גם גבי קנין לתשה בכסף בלתי מעפרון כתו לקל ריש קידושין ודה פשוט דכשאם קונה
אותה דרך כתובה לאוד לא בתורת שוי מה שהיא שוה •

ד השולח לחבירו לשלוח לו ע"י שליח מעות שהוא
לו בידו מלוה או פקדון נתבאר בסי' קכ"א •
ה כל היכא שהשליח משנה מדעת המשלח •
(ב) בטל השליחות מכל וכל •
ו סמי שהגיע לו היזק בממונו מחמת שליחות
שולחו או שהעלילו עליו מחמת השליחות
והפסידוהו ממון אין המשלח חייב לשלם לו נזקו
(ל יא ועיין לעיל סימן קע"ו סעיף מ"ח) •

הלכות מקח וממכר

קפט דין אין המקח נגמר בדברים • וכו סעיף אחד •

א לא אין המקח נגמר בדברים שהאומר לחבירו
היאך אתה נותן לי חפץ זה ואמר ליה בכך וכך
ונתרצו שניהם ופסקו הרמים יכולים לחזור שניהם
אפילו הוה הדבר בפני עדים ואמרו להם הוו עלינו
עדים שמכר זה ושלקח זה הרי זה אינו כולם עד שיגמור
המקח כל דבר ודבר כראוי לו קרקע לפי קנייתו ובעלי
חיים לפי קנינם ומטלטלים לפי קנייתם ולאחר שנגמר
המקח כל אחר לפי קנייתו אין שום א' מהם יכול לחזור
בו ב אפי' לא היו עדים בדבר •
הגה ולפי' מתל' זה לזה לאחר כך לא מהני א אלא
כריכון לחזור ולהקנות זה לזה (תה"ד סימן שי"ל
ולי"כ סימן תקי"ז) •

קצ דין קניית קרקע בכסף • וכו יה"ס •

א קרקע נקנה באחד מארבע דברים לבכסף בשטר
בחזקה ג ובקנין סודר •
הגה וכדין המקח כך דין אכירות קרקע כל ימי האכירות
ועיין לקמן סוף סימן קל"ה •
ב (א) ג בבסף ביצר מכר לו בית או שדה א
ונתן לו כסף לשוה פרוטה קנה ואין אחר מהם
יכול לחזור בו הואפי' נתן לו הכסף ב על מנת
שיחזירהו לו קנה •
ג והאומר לחבירו ג הן מנה לפלוני וקנה לך
קרקע שלי כיון שנתן קנה ל"א

לחדש כאן ולמדינו אלא דוקא כשאומר בפירוש אלא לי עם
הקנין כהלעיל הוא לתינו חייב הא אם אמר אלא לי עם פלוני
לי"ל לא יודע שהוא קנין וחייב לעפ"י שהוא קנין קנין קטלין כיון
דעכ"פ קיים מאמרו פטור האלא • ד בטל השליחות מכל
וכל ע"ל סי' קפ"ב אם כתב הטול
אילוקי דיוסים בזה והוא לאם אין
השליח הודיע להמוכר שהוא
אלא המשלח אי המקח קיים
והדין הוא כן השליח והמשלח
עוד כתב אם אילוקים אחרים
ע"ם: יא ועיין לעי"ם קע"ו
כל"ל ול"ל דאם כת"ר"ח אלונת'
בלם בתחם בנוסו אם חייב
לבדותו כאם היה אליוחו בחכם
ולפסר לומר לדוקא אם הכריע
מ"ו רמ"ח דיש אלונת' משום
לאחריכן דהוה נופו כשאול לו
מ"ה ס"ל קל מ"ל דחייב
לבדותו מש"כ כאן דנחוק האלית
במחוכרי"ל לכ"ע מודים דאמו'
המשלח מ"ה אתם רמ"ח ולא
כת' כאן דיש אולקין אזה ודוק:

קפט

א אלא נריכין
לחזור ולהקנות
זה לזה פי' אם לאוכן קנה
מהשמעון אדם אי בית בקנין נתו'
ומתלו זה לזה הקנין אין הקנין
בתכנל על אחזור אחרון ויקנה
מראובן וכ"כ העור לקמן בסי'
רמ"ג בסי"ו ע"ם ושוד כתבו
המחבר לעיל בסימן ס"ו סעיף
י"ג עיין שם וכן הדין בסכירות
ועיין לקמן ל"ם שם"ו •

קצ

א ונתן לו כסף אים
פרוטה דפחות
מפרוטה אין מחיוכות לקנות בו
ואיירי דוקא בשנתן לו הוה
פרוטה על דמי הפרעון והאחר
זקף עליו בחלוה אי לא עדיל
וכסף אחרי ועל שנתאחר בסי'
זה בס"ו ויקיבר כאן ומסיק אח"ב
אחר זה אי בשכל שיוי המקח
אינו אלא פרוטה אבל אין לוח"ל
אייר כאן בכסף שנתן בשכל
שוי המקח אלא שנתן לו פרוטה
שכפרוטה זו כשתעבדו זה לזה לקנות זה לתכור ובאין לא יכול
לחזו' בו דומי' דקנין שטר וחזקה וק"ם דו"ל דהא קנין כסף כלתל
משדה עפרון וכסף הנוכר בשדה עפרון היה דמי שיוי הנדה
ופ"ר: ב עלמת שיוחרהו לו דמתנה ע"ת להחזיר אחה
מתנה וקנין בכל דבר אין מקרוא אשה וכמ"ם בא"ע סימן כ"ע
ע"ם: ג תן מנה לפלוני וקנה כו' דין זה כלתל מערב
דכשאומר לאוכן לשמעון הלו' מנה ולמי מנה לך דכתייב
ונשתעבד

לעיל דף ז' ע"ל ד"ה הלי אשרא בשם הרשב"ם ל"ו ובתב בכ"ו דמ"ל דרבינו הוה נרוש הא דאמר רבא' וכן לענין מחוסר
לתן לו ואקדש אמי לך מקודש' מדין ערב ושעמת דרבא דלא אמר מדין ערב כגבעי אפש' מע' שכתב הר"ן דדוק לענין קידושין נמרינן ערב כגבעי וכו'

ה ודוקא בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא חלקו שכתב דברים הנ"ל בסם הרמ"כם כתב עליו ז"ל והרמ"ה כתב דלא אמרינן הכי אלא בשבועת שומרי אבל בעלמא כגון בטענו' פרעון והשבה כו' יעד והתנה עובדא דהתנה לרבע מלה דבי דתמרא פקדון היה אחר לו לקנות מתעות שהקפיד אבלו ולכסף אחר שקלים והיו פקדון בידו והמתינו עכ"ל • ומהלכך הרמ"ה לאוקמי התנה עובדא שהיה פקדון מתחלה ועד סוף ס"מ דס"ל דדוקא בפקדון ליכא הכי אלא בשהיה נותן לו עתה מעות לקנות לו יין וס"ל דבזה היה בשבע שקנה יין טוב במעותיו והתיין בידו היין והיה נפטר אף במקום דוחקין ואפילו אחין זה שעבי' פרעון והשבה וס"ל דס"ל דדוקא בשומרי' ועכשתן היינו בנכסים לו כאב' מידו לו כאבכו מידו לבעבו בלא בעליהן לריך האומר לחבירו קול לחבירי מה אחירא לו מאל"כ בשאר עניני' דעל הרוב אם מעשה הנה לו פרעון דבעבה בינו לבינו ואינו מוסדו אינכפור לו איבעדך לחבירא לרבים מ"ה אף אם אירע שעבה בינינו דהיה לו לחבירי הקול בהחתין עובדא דהתיין לו יין לא פלוג רבנן ואלו בתר הרוב • אלא שהמחב' פתק הרמ"כם וס"ל שנם שעבו' אחרים ושותפין דינו כדין שומרי' וכ"כ הב"י וכתבתי דבריו בדרישה ע"ש • וא"כ קשה על מו"רם לכת' דברי הרמ"ה לדברי הרמב"ם כאלו אין ביניה' פלוגת' ומכל לית הא יוש מגיהין בדברי מור"ם תיבת יוש אומרי' דדוקא בטענת שומרים כו' ואם דוקא ולכן נראה' דס"ל למור"ם דגם הרמ"כם מודה בטענת פרעון והשבה כיון דעבדי' דפרעי' ומשיבי' בנעבה ולמד כן מדבת' הרמ"כם אמעבה לחרבא מלות דוכתי בגמרא הוא"כם נראי יין כו' וכן כל כיוצא בזה משמע דקאי דוקא כיוצא בזה ולא שעבת פרעון והשבה אלא הרמ"ה הוסיף"ם דאפי' בטענת שומרי' לא אמרי' לריך לאיה כ"א בשומרי' עכשן כיון דעל הרוב יש בעלמא שעבת פרעון והשבה לא אבלו בהן • ומ"ה מוקי לתנא עובדא דוקא בשהיו המעות והיין פקדון בידו ובזה אינו הרמב"ם ועת"ש עוד מזה בפרישה והרישה:

קפח א שנם הן יכולין לחרוש במקו' בעל התבואה' ומדלא הוכרח גם לרבנות אלית להא בגר מילף מה"מ בפסא וגיטין ובכריתות' (וכמ"ש גם מ"ר קפ"ב) דרשו מגם לבקיים האלית לאתם וכתב לאיל מה אתם בני ברית ובני מבוה אף אלוחכם יהיה כן לאחוקי אבו"ם גם י"ל דאי לאו דבלמד מפסק וגיטין להיו' אלית של אדם כמותו היינו מוקמינן יתורא דגם לענין אחר הנתא דמילף אלית מאם מוקמינן יתורא דגם לזה בלמדינו שהאלית הבלמד ממקום אחר יהיה כמותו • גם מ"ר הבול והמחבר אלין ישראל בעשה אלית בעבלמא מזי לאו בני דעה כעבו"ם מהאי היקש הוא ולפיכן דבעינן שיהא המחלא והאלית בענין א' וכן הוא בנתרא בהדיא עפ"ר : ב ואפי' אחת אינ כ"ב הרמב"ם ובפרישה כתבתי דכ"ל פירושו לאבי' אינ זה לאשתו של אינ אחר ואמלין בזה לאנ"ג דבשות אחרי' אליה ואינו דומה כ"ב לחמלא ע"ש : ג ואפי' עבד ושפחה פי' אפילו בכנעני שהם בני מלות קנת ואנ"ג לבעבין זיכוי עירוב על ידן ועי' אשתו שנתן לה מזונות אינו ומ"ש הבול והמחבר בא"ח בפי' שפ"ו שאני התם דבעינן שיהו בו האחרי' שמוכה לאן העירוב שבאחר בידם ה"ל ודם כיד המוכה וכאלו הן עדיין ביד המוכה משא"כ בשליחו' דלא שייך זה הלן מוסרין הדבר ליד מי שבשלחי' אלא ועפ"ר: פ"ד ע"ב

ד ויבכם בחקת מצות ר"ל אינ"ם אינם דומי' לחמלא ישראל לגמרי שחייב בכל המצות מ"מ יבכם בחקת המצות : וכתיב ח ועל

ה שלא שלחו אלא לחודיעו פי' לחודיעו שהוא מרין לשמן : ו ולא היה לשלחו אלא עם בן דעת ודוקא בפוגלין שבשא"ח בעינן דבעינן בעל דעת ודוקא בפוגלין בעבדו מבא"ח כמ"ש הרמ"ה בלבוחית אלא בשאר ביד הקטני אין עליו לשמרו יותר מהחה עצמו שמברו להקטן ולא שלחו הקטני בידו למדד בוה להקטן מה בכך אבילה מדעת אבו מעיקרא היה ומ"ה אם היה מחזיר הפוגלין בעין ליד הקטן ולא היה רוחה לשלוח ע"י כלום ובאבד היה דמשרה מיד הקטן היה פטור הקטני ועפ"ר : ז ומדד לאחרים כו' דאם ה"ל שולח יד בשל אבו אבו ואינו בלוסנין עד שיעשה בו חזרה לאתיבוק אחיבו נגוזה : ח ולא פירש ולאמר כו' הנעם פשוט דהא אין שייך לומר לכוונתו היה לשלוח ע"י כן דעת הבא בפירוש אמר ליה יודע לשמרם לשלוח ע"י בנו הקטן : ט אלומר לאבירו מנה כו' כל' המחבר כן הוא לשון הרמב"ם שם בפ"ב דשליחין והא דחזר וכתב ואע"ג דגם הרמב"ם והמחבר דין זה כתוב שם בפ"מ ז"ל עד שבה אירי דשולח לקנות ובבא בשולח לו אחבו אלו פקדונו עכ"ל והיותר ברלה דבא הפוגלין היה אבילה מדעת לאחרם

מ"מ כיון שנשאר ביד האבו לא מיפטר עד שיבא ליד הב"ה שזה פוגלין • ולא היה מחזיר אותו פוגלין לאבילה פ"ב דהוי פטור כ"מ שם וכ"ב התוס' שם ט שם בנגי אליבא דרבנן ' אוקימתא דאבי בר אבין ול"ח בר אבין שם וכתבו המחב' בסימן שם ס"ג ב שם ממ"ם אם אלא שבר בלוחית אבילה מדעת היא ל שם דין ג' מבשבה כ"מ פ' הזוקל דף צח ע"ב אל"ל הזוקל אלבה לי ביד בני וכו' ב מהא דתנן שם בבו מבשע אפי' קטן דאבלו גדול היינו שלוחו ועוד בלמד מ"מ בסמוך דבלוחית אבילה מדעת היא וכולי • ועל מימן ע"ב מבאר ל"ל

טורי זהב

לחבירא זבין לי ת' דבו דאמרא אזיל זבין לי' לבוף אחר ובבו לך ת' דבו דאמרא ותקיפו לבו אל' ת' דבו תקיפי קלא אית לבו ויל אייתי ראיי' דמעיקרא כי זבבת לבו דאמרא מעליא הוו ואפשר ואי קשיא לרמ"ה דהא הבשבה איהי' לריך ליבשב היא אינם בשבעת השומרין דהא הבשב אהי' בשעת הקנין יין טוב אינ"ם מאי מבני הרמ"ה ע"ז דהיה פקדון דמ"ה הבשבה אינה בשבעת הפקדון ודברי הב"י בזה הבינון דבבכ"מ בשם הבשבעה ע"י שמירה מקרי שבועת השומרין ק"ל א"כ בשעבת הבבה בפקדון בתי בינתא הכא ואמאי לימה הבבה לפרשון גם דברי הבמ"ב דמוקין בזה שבתא לאלבינן בתר רובא ובלע"ד דשעם הרמ"ה דבבל מילי דפפטור אתי אלא בתחבינו בבון בפטור השומרים מתחת בתבבו ולאלי אי אפשר לומר אלא בעבה בבני רוחים ע"כ יבינו דוקא לאלי' אבל בתילי דתלוי במעבה אדם בבון פרשון והבבה דאפשר אלא אהי' רוחים בינה עלמו בפבינהם עבינהי אינבי לפרוע בינבעה וע"כ פריך שפיר מתעבה דת' כו' לפי אבראלה שם אלא אעפ"ו אלא רק לבות יין ואחר הקניי' אלא המחלא ויקבנו ואין על האלית שם שומר על היין כלל ואפי' אם החתין בפגיעתו יהי' פטור ובמלא דעיקר פטור אינו היה מבא שמקיים אליבותו ובבה לו יין טוב והי' לו לבקבו אמ"כ תיבה ועכ"ם אם הי' לו אפשרות לבשבע אקבה יין טוב היה בשבע ולמה אסק לו רבא דיבא ראיי' ע"ז דהא עיקר קלא אית' לי' אינו אלא דוקא בשם אינ בעלים האתעבקים עם היין ובבבה זה יודעים הבל אם החתין שהבבר בשמע מפיהם של בעלים ובאין ובבל האלית לומר לא היה לי אוס עבקן עם שמירת היין ועכ"ם לא היה בחן קול ולמה לא יפסר בשבועה אלא אמר אינה דשבועת שומרין ועכ"ן תיבן דבאמת הי' שומר אמ"כ על היין ואל"כ היה לריך להתעסק בו כדין שומר ועכ"ם אפשר י"ל אם אינה אבועת שומרין ועכ"ן תיבן דבאמת הי' שומר אמ"כ בזה פטור בשבועה כיון דעיקר הפטור הוא אם החתין ולזה יש פתירה מקשת דאין קול ע"כ לריך להבינ' דאינה שהים סוב תחלה והיה קשה לרמ"ה אמאי לא הוזכר בתלמוד מה שעשאו בפקדון אל היין ע"כ אמר דהא בגמרא בריש לא בוכר בבך עובדא שנתן לו מעות עבשיו על היין אלא ע"כ דהיה לו בבר מעות בידו כמשעות הלשון ויל זבין בו'

דמשמע

קפח

א לשון הרמ"כם ריש פ"ב מה"ש אלוחין מתבקנת הגמרא במציעא פ' אינהו בשלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

קפח (א) אין העכו"ם כו' עיין בטור בשלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

קפח אין שליחות לעכ"ום ויש שליחות לעבד ואשה • ובו' סעיפים :

א א (א) אין העכ"ום נעשה שליח לדבר מהדברים שבעולם ב וכן אין ישראל נעשה שליח לעכ"ום לדבר מהדברים :

ב ג נעשה אדם שליח איש או אשה ב ואפילו אשת איש ג ואפילו ד עבד ושפחה הואיל והם בני דעת ד הוישנם במקצת מצות נעשים שלוחים למשא ומתן ה אבל מי שאינם בני דעת והם חרש שוטה וקטן אינם נעשים שלוחים ולא עושים שליח אחר הקטן ואחר הקטנה ז לפיכך השולח בנו קטן אצל החנוני • (ונתן בידו פוגלין שהוא שני איסרין ונתנו לחנוני) ומדר לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר ואבד את השמן ואת האיסר החנוני ח חייב לשלם ה שאלה שלחו אלא להודיעו ו ולא הית לו לשלחו אלא עם בן דעת וכן כל כיוצא בזה :

הגה ועל הפלוחית שנתן המשלח ליד הקטן ומדד לחנוני לתוכו אם שברו הקטן החנוני פטור אלא"כ לקחו מידו ז ומדד לאחרים והחזירו לידו (טור י') ה ואם פירש ואמר שלח לי עם הקטן ה"ז פטור :

ג ט האומר לחבירו מנה שישא לי בידך בין מלו' בין פקדון שלחהו לי ביד פלוני י אפילו היה קטן אם רצה לשלחו בידו נפטר ואינו חייב באחריותו • : השולח

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

קפח אין שליחות לעכ"ום ויש שליחות לעבד ואשה • ובו' סעיפים :

א א (א) אין העכ"ום נעשה שליח לדבר מהדברים שבעולם ב וכן אין ישראל נעשה שליח לעכ"ום לדבר מהדברים :

ב ג נעשה אדם שליח איש או אשה ב ואפילו אשת איש ג ואפילו ד עבד ושפחה הואיל והם בני דעת ד הוישנם במקצת מצות נעשים שלוחים למשא ומתן ה אבל מי שאינם בני דעת והם חרש שוטה וקטן אינם נעשים שלוחים ולא עושים שליח אחר הקטן ואחר הקטנה ז לפיכך השולח בנו קטן אצל החנוני • (ונתן בידו פוגלין שהוא שני איסרין ונתנו לחנוני) ומדד לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר ואבד את השמן ואת האיסר החנוני ח חייב לשלם ה שאלה שלחו אלא להודיעו ו ולא הית לו לשלחו אלא עם בן דעת וכן כל כיוצא בזה :

הגה ועל הפלוחית שנתן המשלח ליד הקטן ומדד לחנוני לתוכו אם שברו הקטן החנוני פטור אלא"כ לקחו מידו ז ומדד לאחרים והחזירו לידו (טור י') ה ואם פירש ואמר שלח לי עם הקטן ה"ז פטור :

ג ט האומר לחבירו מנה שישא לי בידך בין מלו' בין פקדון שלחהו לי ביד פלוני י אפילו היה קטן אם רצה לשלחו בידו נפטר ואינו חייב באחריותו • : השולח

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ו וקי"ל : (ג) וכרקבו מקמת בשמים עיין בכפ' אגודת אזוב דף מ"ג ע"ל :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

הגה מהר"ק בטענת שומרים כו' עיין בטור שלא מ"ב מי' קמ"ה : בטל

ה ודוקא בטענת שומרים אבל בטענת פרעון והשבה וכיוצא בה דעבדי' לחבירו דפרעי בנעבה לפיכך יש ראיה מפטר בשבועה (טור בשם הר"מה) :

ד נתן מעות לחבירו לקנות לו חטים וכן עשה ושם חטים בבית אחר (ג) ונרקבו מחטת גשמים שירדו עליהם חייב לשלם :

קפו

א לי הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ח ע"ח וכתבה הרי"ף בפרק השולח ב לי הברייתא לפי עוכת הגלה שנהם כלומר שיחזיקו לו עוכם שפקידים בסכלונות ג פי' רש"י הוחיל ויקן דמיה' ומשכם לשם לקיחה הרי הם כלקוחים וכ"כ הגהות שם שנם ל"ו הסכים לדברי רש"י ולשון הברייתא שמייעתו לדקן דמים עשקינן שלו לתן לך דמיהם משמע שכבר היו קנוכין ולין ודברי רבינו בכ"מ ד טור וכן הוא בברייתא בטוסקות שלפניכו והכי דייק לישנא דדבינו ה"ם ושם בגמרא ובהלכות מעשה ואתא לקמיה דרב כתמן ותייביה מעשה דלו לשכת לזכוכי' בחזרתו מי לא זכה לו קונים

ב לו הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ח ע"ח וכתבה הרי"ף בפרק השולח ב לי הברייתא לפי עוכת הגלה שנהם כלומר שיחזיקו לו עוכם שפקידים בסכלונות ג פי' רש"י הוחיל ויקן דמיה' ומשכם לשם לקיחה הרי הם כלקוחים וכ"כ הגהות שם שנם ל"ו הסכים לדברי רש"י ולשון הברייתא שמייעתו לדקן דמים עשקינן שלו לתן לך דמיהם משמע שכבר היו קנוכין ולין ודברי רבינו בכ"מ ד טור וכן הוא בברייתא בטוסקות שלפניכו והכי דייק לישנא דדבינו ה"ם ושם בגמרא ובהלכות מעשה ואתא לקמיה דרב כתמן ותייביה מעשה דלו לשכת לזכוכי' בחזרתו מי לא זכה לו קונים

(יג) ע"מ שיתפייסו ומהרש"ל בס"ס פי' לי"ט כתב דכל שדכנות סתמת כלו התנה ע"מ שיתפייס לקנין שנושין הקנס ומ"מ אם עבר אחד מהכדיס והסכו לי' לחוכיח הקנס והזיקו' שלו חייב השדכן לחזיר לו תלקו מהשדכנות ע"ב עוד :

קפו (א) הלוקח כלי' מבי' האומן כו' עיי' בתשו' ן' לב ס"ג סי' פ"ח : (ב) ואם קנה לו דמיס כו' עיין בתשובות רשל"ט סי' רי"ט :

קפז (א) הרי זה כשבע שבוע' השומרין ע"ל סי' רל"ד וס"ה: (ב) וכן הדין בטענת שומרין ע"ל סי' רכ"ל ובתשו' חכי"ם ס"ב סי'

ג ונאנסו ב בהליכה חייב ואם נאנסו ג בחזרה פטור ד אבל אם נגנבו או אבדו חייב:

ב הנשלם על מנת למכרם ואמר לירה אם ימכרו במקום פלוני או עד זמן פלוני אתן לך דמים כך וכך ואם לא ימכרו אחזירם לך ונאנסו בין בהליכה ד בין בחזרה חייב לשלם ו וי"א דהני מילי בדבר שיש לו קונים הרבה ויכול למכרו ה מיד ברמים שקצב אלא שמחזר למכרו ביותר כדי שישתכר בו ו ואם לא כן פטור ז מאונסים ואינו חייב אלא בגניבה ואבידה כדין סדסור :

הגה (ב) ואם קנה לו דמים ואחר לו כל הרווח מזה נחלוק ביניהו אין לו אלא דין סדסור

ז ואינו חייב כאומנין (בית יוסף ק) :

קפז דין שליח ששוין שאירעו לו אונסין • וכו' ד' סעיפים :

א לכל שליח ששון שאירעו אונס פלוני והפסיד כך וכך א הרי זה נשבע שבועת השומרים ב על טענתו ויפטר ואם חזר האונס במקום שאפשר להביא עליו עדים ° או דבר שהוא גלוי וידוע שהרי ימצא עדים הרי זה צריך להביא ראיה על טענתו ג ואם לא הביא עדים אינו נאמן ומשלם :

ב ג מעשה באחר שאמר לשלוחו קנה לי ארבע מאו' גרבי יין ד ממעני שהיו לו בידו וקנה לו ונמצא חומץ אמרו חכמים מנין גדול כזה שהחמיץ הקול יש לו הואיל ואפשר להביא ראיה יביא ראיה שלא היה היין חומץ בשעה שלקח ויפטר ואם לא יביא ראיה ישלם ג וכן כיוצא בזה מדברים שהראיה מצויה בהן אבל דבר הנעלם שאין ראיתו מצויה ישבע עליו:

ג ו וכן הדין בכל טענת ששון השותף כיוצא בו ד (ב) וכן הדין בטענת השומרים אם הראיה יכולה להיות אז יביא ראיה על טענתו או ישלם: הגה

(וע"ל ס"ס קפ"ב) לכן ראוכן שאמר לשמעון אתן לך ב' והו' דבר בסבלי לבלטון כדיך לקיים דברו ואם ששון לאוכן אחמת ידאה בכשיטו שלא יקבל עכיכו נגד הסר דברים שבלב אינן דברים עכ"ל והכיאו הד"מ בס"ס זה :) עד כאן הגה :

קפו א אתן לך שכר מועט ל' הטור אתן לך שכר כפי מה שהנה בו שהראה בבית תמיו שהיה תפן לשלוח לכן דורון : ב

ב בהליכה חייב דאוחיל שקנן עם האוכר לשיו ולקחן הרי הם לקוחין בידו עד שיגיע שלא יקבלו ממנו בבית תמיו : ג בחזרה פטור פי' אן האוכסין דהרי גילה דעתו מתחל' שאפשר לא יבלו לקבלו ממנו יחזירהו ליד האוחן והרי לא קבלו ולו מפוס הקנאה שהראה בו בבית תמיו הרי הוא עכ"פ בוחן לבאוחן כפי הנראה מ"מ אין לו דין שולח אלא דין שוכר שחייב בגניבה ואבידה כמו שכיר וכמ"ש והטור והמחבר לקמן ל"ס ג' ע"ש : ד דין בחזרה חייב כו' הטעם מפוס דחזרה דהלי הליכה הוא דגם בחזרתו בדעתו בבית שבאתם מידו קודם חזרתו לביתו : ה מיד בדמים שקנה כמכר דכל ההלאה אל הלוקח (דדומיא דהשולח בעינן להיות כל הנאה שלו דאז דוקא חייב באוכסין) לאוכרו ביוקר יותר ממה שקנה לו דגם האוכר היה מוכיח קוני' אחרי' בכל עת שרצה לאוכרו בקצבה זו שקנה עמו : ו דאם לא כן פטור כו' שהרי אין כל הנאה שלו אלא גם האוכרים לו סחורה אחין לה קונים : ז ואינו חייב באוכסים אחרי אין כל הנאה אלו וכו"ל :

קפז א הרי זה כשבע שבועת שומרים כו' כן הוא לשון הרמב"ם ושבועת שומרים כתב הטור והמחבר לקמן בסי' רכ"ל וס"ה דהיינו שבע"ם שנגנב או שנאבד ושלא אלא בה יד ושלא פשע בה ולא שבועת שומרים כשם הרמב"ם אלא שם שאירע בו כך וכך שלא אלא בה יד ושלא פשע בה ולא שבועת שומרים דבשבע שבועת שומרים כשם הרמב"ם אלא שם ושבע על טענתו ויפטר הראה דמיתתו כפירוחו דמי וכמ"ש בפרישה ע"ב : ב על טענתו ויפטר ואם היה כו' כלומר מדכתיב לון רוחה שבועת ה' תהיה בין שניהם ודרשינן דוקא אם אין רוחה אזי שבועה ה' תהי' בין שניהם ולוקח התובע השבועה מהכתיב ולא ישלם הם אם נעשה הדבר במקום שיש רוחה דהיינו במקום שהלכו' מצוי' ובאם בדברי הכתב כן הוא היו כתבים שהו רוחין ישלם הם אם היו בודע ביניהן הדבר מחמת הקול שהיה יוכל על הענין בכה"ג אינו נפטר בשבועה אם לא בעדים אז רוחיה : ג וכן כל כיוצא בזה כו' שהראה מטייה בהן לקמן בסי' רכ"ל כתב הטור והמחבר ז"ל ה"מ דבר דשלא היה שיכל לבל אתן דבקש אבל בדיה דאפשר שלא ע"ם ערבים מצוי' אם לתרע בו אוכסלא ולא יבינו בני אדם מצוי' עכ"ל : ד וכן הדין בטענ' השומרים כו' כן הוא ל' הרמ"בם וק"ן דבטענת השומרי' פשיטא דיוכל הכי דהא בהו כתיב קרא הכל לאין רוחה כו' ועל"ב : ה ועיין במהרי"ק שורש קנ"ה דאם מתחלה אמר בשליח לאריתך ולאמכור אחפן בכסף אשר תעריך ולא נקה מריבה ז כ"כ הכ"י מהא דבדמים והתום' שום דבר ולא המוכר מכור בכך וכך ולא אמר התותר יהיה שלך * אפ"ה הכל בשליח מאמר אל"ל מתחלה לאמכרו בכך אשר תעריך ע"ב ולזה הסכים הרב כ"ח ולא כמ"ש המחבר בסכ"ה

קפז א לי הרמב"ם פ"ב מה' שלוחין דין מ' מהרי"ת ב"מ דף פ"ג ע"ח וכ"ה הרמ"ן בס"ה ב וכן פי' ר"ח דהיינו דוקא לאוכסן הקנס והרן ג אם אינו בנתכת מעשה לקמיה דרבא ד כתב הכ"מ שיש לדקדק מזה הא לאו הכי אלא אי"ל קנה ולאו אלא לך יכול לאחר אינו לא אלא אלא לך מרעות ל"ע ה פרש"י אמת המאיר ולא הו שמת שלך הו לא קנית מומן בדמים פחותים ולא המאיר אלא ז אם ומבואר מת"ש בסעיף ק'

טורי זהב

לקמן שנושין לקנם ולוחנא אלא אלא אלא בחזרת הדרך כתיבת התנאים לא הפסיד זה שדכנות בתנאים שנוכן הדכנות אחר כתיבת התנאים : ונראה פשוט לאלף אם נתרלו אנשים בחזרת הדרך כתיבת התנאים לא הפסיד זה שדכנות בתנאים שנוכן הדכנות אחר כתיבת התנאים :

סי' קפז סעיף ג' בהג"ה ודוקא בטענת שומרים זה דברי הרמ"ה בל"ר ל"ע לפרסם כי יש להקשות מהי קשיא לבר מה מעובדא דת' דבי והא כתם שלא עשאו ושלא הוא שומר חנם ופסיר מיירי השומרין ונעתיק לך לשון התלמוד לאחר לקבלא